

สรุปผล

โครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญ
ตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กิจกรรม การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา
กิจกรรมย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน

ระหว่างวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2561

ณ ห้องประชุม ไมดาส 1 โรงแรมไมด้า ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ

สารบัญ

ลำดับ	รายการ	หน้า
	สรุปผลโครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	
	กิจกรรม การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา	
	กิจกรรมย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน	
1.	รายละเอียดทั่วไป	2
2.	พิธีเปิด โดยนายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	3 – 4
3.	ชี้แจงภาพรวมการดำเนินงานตาม MOU ที่ผ่านมา และหารือระดับนโยบายในเรื่องความคาดหวัง เป้าหมาย ผลผลิตและผลลัพธ์ ของ MOU เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2565	5 – 8
	โดย นายโสพล จริงจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนางสาววัลลภา ศาตรทประภา ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย	
4.	แลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย	9 – 13
5.	แบ่งกลุ่มย่อยสถาบันอุดมศึกษาในลักษณะภูมิภาค ประกอบด้วย	14
	1. การถอดบทเรียน ปัญหาและอุปสรรค จากการดำเนินการ MOU ที่ผ่านมาและแนวทางการดำเนินงานในลักษณะหุ้นส่วน	
	2. การค้นหาเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ในการดำเนินการร่วมกันในระดับภูมิภาค และแนวทางการทำงานร่วมกัน	
	3. การยกย่องชื่นชมที่ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมกันระดับภูมิภาค	
5.1	กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ	14 – 18
5.2	กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคกลาง (รวมภาคตะวันออกและตะวันตก)	19 – 24
5.3	กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	25 – 28
5.4	กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้	29 – 34
	สรุปความเชื่อมโยงจากการถอดบทเรียนและการวางแผนการทำงานร่วมกัน และพิธีปิดโครงการ	35 – 36
	โดย นายโสพล จริงจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	
6.	ภาคผนวก	37
6.1	รายชื่อผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 50 แห่ง ที่เข้าร่วมโครงการ	38 – 42
6.2	รูปภาพประกอบโครงการ	43 – 44
6.3	ผลการประเมินจากแบบสอบถาม	45 – 51

สรุปผลโครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญ
ตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กิจกรรม การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา
กิจกรรมย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน
ระหว่างวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2561
ณ ห้องประชุม ไมตาส 1 โรงแรมไมต้า ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ

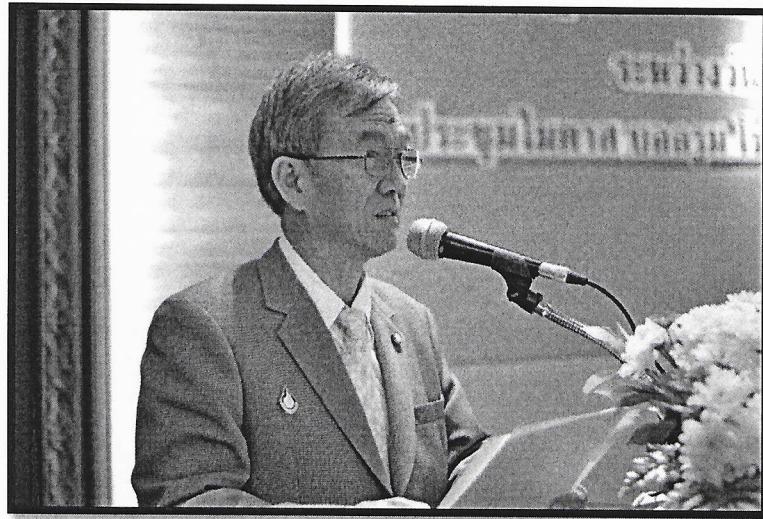
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยสำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย ได้จัดโครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญตามยุทธศาสตร์ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กิจกรรม การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา กิจกรรมย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ระหว่างวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ ห้องประชุม ไมตาส 1 โรงแรมไมต้า ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการคือ 1. ถอดบทเรียนผลการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 50 แห่ง 2. ค้นหาแนวทางและวางแผนการดำเนินงานร่วมกันในลักษณะภูมิภาค และ 3. ยกร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับใหม่ในลักษณะภูมิภาค โดยมีกลุ่มเป้าหมายของโครงการคือผู้บริหารระดับนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา และอาจารย์ผู้ประสานงานขับเคลื่อน MOU จำนวน 100 คน ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน 78 คน เป็นผู้บริหารระดับรองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี และรองคณบดี จำนวน 22 คน เป็นอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน จำนวน 56 คน จึงขอสรุปผลรายละเอียดของโครงการโดยมีรายละเอียด ดังนี้

วันที่ 25 กรกฎาคม 2561

1. ลงทะเบียน

ผู้เข้าร่วมโครงการลงทะเบียน ตรวจสอบชื่อ – นามสกุล ตำแหน่ง/สังกัด ถ่ายภาพประจำตัวเพื่อเป็นข้อมูลการจัดทำทำเนียบผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน

2. พิธีเปิด โดย นายวิส ดิงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายวิส ดิงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้เป็นประธานกล่าวต้อนรับ อธิการบดีและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ และได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการว่าตลอดระยะเวลาของโครงการ จำนวน 2 วัน เพื่อเป็นการทบทวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสถาบันอุดมศึกษาที่ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานร่วมกัน ตั้งแต่ปี 2551 – ปัจจุบัน จำนวน 50 แห่ง และที่ผ่านมาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยต่อมาในปัจจุบันภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ส่งผลให้หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเปลี่ยนไป ประกอบกับ ในปีงบประมาณ 2561 บันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา ภาคเหนือ จำนวน 9 แห่ง และภาคกลาง จำนวน 10 แห่ง ได้ครบกำหนดระยะเวลาในเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม 2561 ที่ผ่านมา และโดยภาพรวมการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องตามกรอบบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ยังดำเนินการได้ไม่เต็มที่ ทั้งในระดับสถาบันอุดมศึกษาและระดับภูมิภาค สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเสนอให้มีการทบทวนบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาทุกฉบับ โดยการถอดบทเรียนการดำเนินงานที่ผ่านมาและวางแผนการดำเนินงานร่วมกันในลักษณะภูมิภาค และนัดหมายการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานฉบับใหม่ สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในภาคเหนือและภาคกลางในเดือนกันยายน 2561 ส่วนสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ จะได้กำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในปีงบประมาณ 2562 ต่อไป จึงส่งผลให้เกิดโครงการในครั้งนี้ขึ้น

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 ประการหนึ่งคือ “สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน” และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 27 ส่วนหนึ่งคือ

(1) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับบุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

(2) ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ทัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่นซึ่งอาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และศาสนา

(3) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน โดยสถาบันการศึกษาเป็นหน่วยบริการทางวิชาการแก่นักศึกษา

ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาที่ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือฯ ทั้ง 50 แห่ง ถือเป็นหน่วยบริการทางวิชาการที่มีหน้าที่ในการให้ความรู้และการบริการทางสังคม และอื่นๆในเรื่องการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน แต่ยังคงขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ในการทบทวนบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในครั้งนี้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงขอสร้างพื้นที่ให้ทุกสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาหารือเพื่อวางแผนกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกันให้เกิดผลลัพธ์ในระดับภูมิภาคเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีความรู้และตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนต่อไป

จากนั้นนายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้กล่าวเปิดโครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กิจกรรม การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา กิจกรรมย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน “การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน”

ชี้แจงภาพรวมการดำเนินงานตาม MOU ที่ผ่านมา และหารือระดับนโยบายในเรื่องความคาดหวัง เป้าหมาย ผลผลิตและผลลัพธ์ ของ MOU เชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2565

โดย นายโสพล จริงจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

และนางสาววัลลภา ศาตรทประภา ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย

นายโสพล จริงจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับมอบหมายจาก เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อมอบนโยบายและแสดงความคาดหวังต่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน โดยมีใจความสำคัญคือ “ปัจจุบันการศึกษาในทุกสาขาวิชาชีพมีความจำเป็นต้องใช้แนวคิดในเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยยกตัวอย่างเกี่ยวกับความเป็นสากลในเรื่องสิทธิมนุษยชน เช่น แนวโน้มที่จะมีการนำปัญหาประติฐ์ทำงานแทนมนุษย์หรืออาจนำมาใช้ในสงครามซึ่งนำไปสู่การคุกคามสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นตัวอย่างส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าในเรื่องสิทธิมนุษยชนไม่จำกัดอยู่เพียงในสาขาวิชานิติศาสตร์หรือสาขาวิชารัฐศาสตร์” และได้ขอให้นางสาววัลลภา ศาตรทประภา ผู้อำนวยการส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย ได้รายงานภาพรวมการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 50 แห่ง จากข้อมูลที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรวบรวมจากสถาบันอุดมศึกษาที่จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกัน

นางสาววัลลภา ศาพรประภา ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย ได้กล่าว ต่อที่ประชุมและให้รายละเอียดในภาพรวมว่าในส่วนของการทบทวน MOU ในครั้งนี้เป็นเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ ในการที่ผู้ที่สอนในเรื่องสิทธิมนุษยชนได้มารวมกันทั่วประเทศ ที่ผ่านมา MOU ระหว่างคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสถาบันอุดมศึกษา เกิดขึ้นฉบับแรกเริ่มที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2551 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในฐานะสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทำงานในฐานะเป็น องค์กรโดยใช้มาตรฐานการทำงานจากสหประชาชาติ ในลักษณะเป็นองค์กรในการตรวจสอบหน่วยงานของรัฐ ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยเคารพสิทธิมนุษยชน เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และส่วนหนึ่งคือดำเนินการในเรื่อง สิทธิมนุษยชนศึกษา การเรียนการสอน การฝึกอบรม นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการดำเนินการใด ที่ยังไม่ได้มาตรฐานจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง

ในเรื่องสิทธิมนุษยชนศึกษา สหประชาชาติมีแผนระดับโลกว่าด้วยสิทธิมนุษยชนศึกษาแบ่งเป็น สามระยะ เริ่มที่ระยะแรก เมื่อปี 2548 ช่วงเวลานั้นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังไม่เริ่ม ทำ MOU สถาบันอุดมศึกษา โดยแผนเน้นในเรื่องการสอนสิทธิมนุษยชนในประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ระยะที่สอง เมื่อปี 2553 – 2554 ได้เน้นเรื่องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติได้เริ่มทำ MOU กับสถาบันอุดมศึกษา มีการฝึกอบรมแก่อาจารย์ในสถาบันการศึกษาและเจ้าหน้าที่ กลุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งก็คือผู้บังคับใช้กฎหมายและทหาร และในปัจจุบันอยู่ระยะที่สาม 2558 – 2562 เน้นให้ความรู้แก่สื่อมวลชน ซึ่งที่ผ่านมาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ทำ MOU กับ สถาบันอุดมศึกษาตลอดมา ต่อมาในปี 2557 ได้เกิดศูนย์ประสานงานสิทธิมนุษยชนแห่งแรก คือศูนย์ประสานงาน สิทธิมนุษยชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ณ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และ MOU กับสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 50 แห่ง ได้ลงนามครบถ้วนเมื่อปี 2558 ซึ่งจะเห็นได้ว่าการดำเนินการที่ผ่านมาเป็นไปตาม ระยะของแผนในเรื่องสิทธิมนุษยชนศึกษาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ดำเนินการ ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 50 สถาบัน โดยอยู่ระหว่างการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายใหม่ ส่วนหนึ่งคือ สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้เคารพสิทธิมนุษยชน ซึ่งการดำเนินการส่วนหนึ่งเกิดมาจากการดำเนินการ ตาม MOU กับสถาบันอุดมศึกษา และการที่มีศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนถือเป็นความร่วมมือ ที่มีความสำเร็จและสร้างผลกระทบที่ดีขึ้นในเรื่องสิทธิมนุษยชน

โครงสร้างการดำเนินงานตาม MOU ที่ผ่านมาประกอบด้วย 4 ประการคือ 1. ความร่วมมือทางวิชาการ สร้างเสริม สนับสนุน จัดทำ พัฒนาหลักสูตรในเรื่องสิทธิมนุษยชน 2. สร้างโอกาสการเรียนรู้แก่นักศึกษาเรื่องสิทธิมนุษยชน 3. พัฒนาประยุกต์ใช้เรื่องสิทธิมนุษยชนแก้ปัญหาแก่ชุมชน และ 4 การดำเนินกิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชน การดำเนินการต่างๆที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้อบรมวิทยากรกระบวนการ TOT (training of trainer) การจัดค่ายเยาวชน การจัดสัมมนาวิชาการร่วมกัน การจัดมุมสิทธิมนุษยชนศึกษา การจัดตั้งชมรมต้นกล้าสิทธิมนุษยชน โครงการเวที กสม. พบประชาชน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการมีศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน

ปัจจุบันสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอยู่ระหว่างการจัดทำหลักสูตรกับสถาบันพระปกเกล้า พัฒนาผู้บริหารระดับสูง และจากการสำรวจข้อมูลจากทุกสถาบันการศึกษาที่มี MOU หลักสูตรและการเรียนการสอนมีผู้ตอบแบบสำรวจจำนวน 30 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 60 จากทั้งหมด จากข้อมูลที่ส่งมา มีการจัดการเรียนการสอนในเรื่องสิทธิมนุษยชน และยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในเรื่องสิทธิมนุษยชน แก่นิสิต นักศึกษาและชุมชนในพื้นที่และในโครงการนี้สถาบันอุดมศึกษาที่ยังไม่ได้ตอบแบบสำรวจคงจะเติมเต็มในส่วนของการเรียนการสอนในเรื่องสิทธิมนุษยชน และจากการสำรวจพบว่าการเรียนการสอนในเรื่องสิทธิมนุษยชนส่วนใหญ่สอดแทรกอยู่ในกลุ่มสาขาวิชานิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ แต่มีส่วนน้อยที่สอดแทรกอยู่ในสาขาวิชาอื่น

นายโสพล จริงจิตร กล่าวเสริมว่าในปัจจุบันแนวโน้มของโลกได้ให้ความสำคัญในเรื่องความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชนของภาคธุรกิจ การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานในภาคธุรกิจอาจเกิดเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนในวงกว้างสร้างผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กร ปัจจุบันได้มีการรวมตัวของภาคธุรกิจจำนวนประมาณ 20 แห่ง ร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสภาหอการค้าเปิดหลักสูตรในเรื่องสิทธิมนุษยชน การคัดเลือกพนักงานเข้าทำงานมีความจำเป็นต้องเข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชนก่อนเข้าไปสู่กระบวนการปฏิบัติงาน ต่อลูกค้า ฉะนั้นสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งผลิตบัณฑิตเข้าสู่ตลาดแรงงาน จึงต้องบูรณาการในเรื่องสิทธิมนุษยชนให้ครอบคลุมในทุกสาขาวิชา

จากภาพรวมการสำรวจข้อมูลในภาพรวมพบว่า เรื่องสิทธิมนุษยชนสามารถบูรณาการไปได้หลากหลายสาขาวิชาในการสร้างคนให้เป็นคน เรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องของคุณธรรมของมนุษย์ ความขัดแย้งของมนุษย์จากความแตกต่างของมนุษย์ด้วยกัน คำว่าสิทธิมนุษยชนจึงเป็นตัวกลางประสานลดความขัดแย้ง

ขอบเขตเรื่องสิทธิมนุษยชนไม่ได้จำกัดอยู่ในสาขาวิชานิติศาสตร์และสาขารัฐศาสตร์“การเรียนการสอนเรื่องสิทธิมนุษยชนสามารถบูรณาการได้ทุกศาสตร์เพราะเราทุกคนต่างก็เป็นมนุษย์ที่ต้องทำงานร่วมกับมนุษย์ด้วยกัน เนื้อหาของสิทธิมนุษยชนจึงเป็นคุณธรรมสากลที่มนุษย์ทุกคนต้องยึดถือร่วมกัน” ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาในเรื่องสิทธิมนุษยชนคือการจัดการเรียนการสอนแก่นิสิต นักศึกษา การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง การบริการวิชาการทางสังคมและการวิจัย ซึ่งสอดรับกับภารกิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งในส่วนของงานวิจัย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย

“เหลียวหลัง แลหน้า”

เป็นคำที่นายโสพล จริงจิตร ใช้เรียกการทบทวนและถอดบทเรียนความร่วมมือกันทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อทบทวนอดีตจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและการคิดหาหรือร่วมกันมองไปข้างหน้าเพื่อหาทิศทางการทำงานในก้าวต่อไป โดยความคิดเห็นในเรื่องผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการทำงานของผู้แทนของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานจริงย่อมมีความสำคัญต่อการร่วมหารือในครั้งนี้ ตลอดจนความคาดหวังในอนาคตว่าทางสถาบันอุดมศึกษาต้องการให้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีบทบาทอย่างไร จึงเป็นเป้าหมายสำคัญของโครงการ โดยที่ปัจจุบัน MOU ที่มีร่วมกันได้เกิดการจัดตั้งศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค จำนวน 5 แห่ง ประกอบด้วย 1. ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ณ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 2. ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 3. ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคตะวันออก ณ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 4. ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคเหนือ ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 5. ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคใต้ ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และกำลังจะจัดพิธีเปิดอีกแห่ง ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการเข้าถึงในเรื่องสิทธิมนุษยชนแก่นิสิต นักศึกษาและประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นในช่วงเช้าวันนี้ นายโสพล จริงจิตร จึงอยากรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นที่ตั้งศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคเพื่อแลกเปลี่ยนกับผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาอื่นร่วมกัน

แลกเปลี่ยนร่วมกันและให้ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคตะวันออก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไอฟาร์ ถิ่นบางเตียว จากมหาวิทยาลัยบูรพา ได้กล่าวว่า ในพื้นที่ภาคตะวันออก เป็นพื้นที่ความขัดแย้งในเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างมากระหว่างชุมชนกับกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรม หรือแม้กระทั่งชุมชนต่อชุมชน แต่ภายหลังการจัดตั้งศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคตะวันออก ซึ่งเป็นศูนย์ลำดับที่สามพบว่า

1. ไม่มีชาวบ้านเข้ามาใช้บริการ จากการลงพื้นที่สอบถามส่วนหนึ่งให้ความเห็นว่า
1.1 การประชาสัมพันธ์เรื่องศูนย์ฯ ไม่เพียงพอ 1.2 เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ มีอำนาจหน้าที่ได้เพียงทำงานเชิงรับ ไม่สามารถลงพื้นที่ได้ 1.3 งบประมาณที่มีจำกัดและมีความไม่ชัดเจนของการใช้งบประมาณ จึงมีข้อเสนอให้ศูนย์ฯ สามารถเขียนของบประมาณเพื่อขอรับงบประมาณขับเคลื่อนงานของศูนย์ในปีถัดไป

2. อาจารย์และสถาบันอุดมศึกษาไม่ให้ความสำคัญเรื่องศูนย์ฯ ขอเสนอให้มีการผลักดันในระดับนโยบายไปยังส่วนกลางคือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อสั่งการไปยังทุกสถาบันอุดมศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตาม MOU ในเรื่องสิทธิมนุษยชน

3. การบริการทางวิชาการและการวิจัยเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นภาระที่ไม่สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการเขียนเป็นผลงานในการต่อสัญญาหรือผลงานความก้าวหน้าของคณาจารย์ จึงเสนอให้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติระบุใน MOU ในเรื่องของการบริการทางวิชาการ และการวิจัย ให้คณาจารย์ที่ประสานงานหรือดำเนินการตาม MOU ในเรื่องสิทธิมนุษยชน สามารถนำผลงานเป็นส่วนหนึ่งของการบริการทางวิชาการ ใช้เป็นตัวชี้วัดในการต่อสัญญาหรือเป็นผลงานทางความก้าวหน้าได้ ทั้งนี้ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ประสานงานดังกล่าว

นายโสพล จริงจิตร ได้กล่าวขอบคุณและแจ้งว่าหากที่ประชุมตกลงเกี่ยวกับข้อเสนอระดับนโยบายในเรื่องทิศทางการดำเนินการร่วมกันเรื่องของการบริการทางวิชาการ ทางคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะดำเนินการให้ข้อเสนอแนะผลักดันไปยัง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อสั่งการไปยังสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติบดี ไยพูล คณบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กล่าวว่า ส่วนตัวอยากจะแลกเปลี่ยนในส่วนของวิสัยทัศน์ร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในเรื่องการสร้างคน การพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การสร้าง global citizen ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งภารกิจของสถาบันอุดมศึกษามีความชัดเจน มีการปรับตัวอยู่เสมอ การสร้างคนโดยสอดคล้องในเรื่องสิทธิมนุษยชนทางสถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน แต่หากวิสัยทัศน์ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งเป็นหุ้นส่วนการดำเนินงานร่วมกันในเรื่อง “การสร้างและพัฒนาคน” ไม่ใช่ภารกิจแรกที่ให้ความสำคัญการดำเนินการร่วมกันอาจเกิดข้อจำกัดที่สำคัญในการดำเนินการร่วมมือต่อกัน โดยคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องการการอำนวยความสะดวกในการสร้างพื้นที่ในกิจกรรม “การสร้างและพัฒนาคน” จากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายโสพล จริงจิตร กล่าวเสริมเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในเรื่อง “การสร้างและพัฒนาคน” ว่าเป็นภารกิจดำเนินการตามหลักการปารีส และกฎหมายระหว่างประเทศ โดยมีการฝึกหลักในเรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ส่วนหนึ่งคือการสร้างองค์ความรู้ให้คนมีความรู้ในเรื่องสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นภารกิจสำคัญของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทั่วโลก ฉะนั้นภารกิจในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนจึงเป็นภารกิจที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้ความสำคัญและเห็นด้วย

ที่จะสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่สถาบันอุดมศึกษา โดยกล่าวอีกว่าต้องการให้ทุกสถาบันอุดมศึกษาค้นหาวิธีการที่จะให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นเครื่องมือส่วนหนึ่งในการสร้างและพัฒนา นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคใต้

อาจารย์สมชาย บุญคงมาก จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี กล่าวว่า ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคใต้ จัดตั้งเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2560 ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี อยากจะขอประชาสัมพันธ์ให้แก่คณาจารย์ทุกท่านทราบ

ตั้งแต่มีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการมีเรื่องร้องเรียนจำนวน 6 เรื่องคือ เช่น 1. การทำเขื่อนกั้นลึง อำเภอบ้านนาเดิม ที่ดินทำกินกลุ่มชาติพันธุ์ไททรงดำ 2. เรื่องที่ดินเกาะพะลวย อำเภอเกาะสมุย มีการประกาศพื้นที่ชาวบ้านเป็นเขตอุทยานซึ่งอยู่ระหว่างการตรวจสอบ 3. ปัญหามลพิษ 4. ที่ดินจังหวัดภูเก็ต เป็นต้น ซึ่งทางศูนย์ มีข้อจำกัดในเรื่องอำนาจในการลงพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ และขาดงบประมาณสำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ในการลงพื้นที่

ทั้งนี้ขอเสนอเพิ่มเติมคือการจัดทำโครงการที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติร่วมจัด โดยศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ขอเสนอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะในระดับนโยบายให้อาจารย์ผู้ประสานงานที่ดำเนินโครงการร่วมกันนำไปเป็นส่วนหนึ่งของผลงานในหน้าที่ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาด้วย

นายโสพล จริงจิตร ได้กล่าวถึงในเรื่องอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนและการใช้งบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ นั้น ปัจจุบันมีลักษณะการจ้างในลักษณะการจ้างทำของ แต่ขณะนี้อยู่ระหว่างการออกกฎหมายรองรับที่จะเปลี่ยนสถานะเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ เป็นลูกจ้างและจะสามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ซึ่งอาจรวมถึงการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะ “พนักงานเจ้าหน้าที่” และโดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ในเรื่องของงบประมาณขององค์กรอิสระทุกองค์กรอยู่ระหว่างเปลี่ยนแปลงกฎหมายเป็นงบประมาณประเภทเงินอุดหนุน ต้องมีการยกร่างระเบียบในการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าว ซึ่งต้องรอความชัดเจนอีกครั้งถึงวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณในอนาคต ทั้งนี้โดยลักษณะการทำงานร่วมกันกับสถาบันอุดมศึกษาที่มี MOU ร่วมกัน ต่างมีลักษณะการทำงานที่แตกต่างกัน แม้กระทั่งสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นที่ตั้งของศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนก็มีลักษณะเด่นที่ต่างกัน ทั้งนี้จึงต้องมาร่วมกันวางแผนในภาพรวมในลักษณะภูมิภาคร่วมกัน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชิงชาญ จงสมชัย วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กล่าวว่า การดำเนินกิจกรรมเรื่องสิทธิมนุษยชนมีความหลากหลาย มหาวิทยาลัยมีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสิทธิมนุษยชน และได้แลกเปลี่ยนในเรื่องระดับนโยบาย ที่ผ่านมามีสถาบันอุดมศึกษา มีการจัดกิจกรรมที่มีคำว่า “สิทธิมนุษยชน” จะถูกจับตามองและมักถูกเชิญตัวจากเจ้าหน้าที่ทหารเข้าไปปรับทัศนคติอยู่เสมอ เช่น การจัดค่ายเยาวชนพิทักษ์สิทธิมนุษยชน การจัดกิจกรรม “สัมมนาสิทธิมนุษยชนอีสานอยู่ที่ไหน” มีการเชิญเอกอัครราชทูต จำนวน 5 ประเทศ แลกเปลี่ยนความเห็นประเด็นสิทธิมนุษยชน อธิการบดีของสถาบัน อุดมศึกษาต้องถูกเรียกตัวชี้แจงในการจัดกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งน่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับนโยบายเกี่ยวกับความมั่นคงในมุมมองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ถึงแม้ว่าในระดับนโยบายที่รัฐบาลประกาศว่าเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นวาระแห่งชาติ แต่เมื่อมีการดำเนินการในเรื่องของสิทธิมนุษยชนก็จะเกิดเหตุการณ์ในลักษณะแบบนี้ จึงขอเสนอให้มีการพูดคุยในระดับนโยบายกับรัฐบาลในส่วนนี้ถึงขอบเขตที่สามารถดำเนินการได้ในเรื่องสิทธิมนุษยชน

นายโสพล จริงจิตร กล่าวเสริมว่าในอดีตรัฐบาลเลือกตั้งจะได้รับการตอบสนองในเรื่องสิทธิมนุษยชนน้อยมากแต่ในปัจจุบันในช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครองมีการตอบรับในส่วนของการข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ดำเนินการโดยใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2560 และสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมี MOU ร่วมกับ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันกับ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าวประกอบกับในสถานการณ์การปกครองในปัจจุบันอยู่ระหว่างการพัฒนาในเรื่องสิทธิมนุษยชนโดยส่วนตัวเห็นว่าอนาคตการถูกคุกคามในลักษณะนี้จะมีแนวโน้มที่ลดลง

มหาวิทยาลัยพายัพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขตไท ลังการพันธ์ ผู้แทนมหาวิทยาลัยพายัพ กล่าวว่า คณะนิติศาสตร์เป็นคณะแรกๆที่เข้าร่วมคลุกคลีในเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะในประเด็นคนไร้สัญชาติ และในอดีต ได้รับทุนวิจัยจาก UNICEF จัดงานวันเด็กคนไร้สัญชาติ และช่วยเหลือประชาชนในประเด็นนี้มาโดยตลอด จากประสบการณ์ที่ผ่านมาของตนเอง ในเรื่องการจัดการศึกษาหรือพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ขอเสนอให้การพัฒนาในเรื่องการจัดการศึกษาหรือพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประสานระดับนโยบายกับกระทรวงศึกษาธิการ โดย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อกำหนดหลักสูตรในเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นรายวิชาพื้นฐานที่จำเป็นต้องบรรจุในทุกสาขาวิชา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มิ่งคล มาลาيارม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กล่าวเกี่ยวกับศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนจังหวัดชายแดนภาคใต้มีเรื่องร้องเรียนมากมาย ในส่วนของสถาบันอุดมศึกษามีจำนวน 5 วิทยาเขต ซึ่งในพื้นที่ที่มีผู้ที่ดำเนินการในเรื่องสิทธิมนุษยชนอยู่ในส่วนงานต่างๆของสถาบันอุดมศึกษา เช่น คณะนิติศาสตร์ สถาบันสันติศึกษา (ดูแลงานวิชาการและความขัดแย้งทางสังคม) แต่ทั้งนี้ดำเนินการโดยไม่ได้ยึดโยงกับ MOU โดยมีความถี่ในการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 2 เดือนต่อ 1 ครั้ง และในส่วนของหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีวิชาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในรายวิชาพื้นฐานทั่วไปบังคับ และยังมีรายวิชาแฝงทางอ้อมในคณะนิติศาสตร์ คือรายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตร มีเนื้อหาให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนโดยต้องลงพื้นที่ชุมชนที่พบปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในพื้นที่และต้องกลับมาทำรายงานในประเด็นต่างๆดำเนินการมาเป็นเวลา 5 ปี

ณ วันนี้ คณาจารย์ที่สนใจและทำงานในเรื่องสิทธิมนุษยชนมีน้อย มักถูกมองในแง่ลบจากสังคมรวมถึงผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษา ขอเสนอให้ 1. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติค้นหาวิธีการที่จะยกระดับอาจารย์ที่ทำงานในเรื่องสิทธิมนุษยชนให้เป็น “นักสิทธิมนุษยชน” 2. ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีวิธีการทำให้ผลงานการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนของอาจารย์เป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าในอาชีพได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาจารย์นิมิต วุฒิอินทร์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ กล่าวว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้ทำ MOU เมื่อปี 2556 และได้ทำกิจกรรมร่วมกันตลอดมา และในการจัดการเรียนการสอน บรรจุรายวิชาเรื่องสิทธิมนุษยชนกฎหมายในชีวิตประจำวันเป็นวิชาพื้นฐาน และมีวิชาเฉพาะในวิชากฎหมายสิทธิมนุษยชน และได้จัดทำแผนสิทธิมนุษยชนของสถาบันอุดมศึกษา ในส่วนของการบริการทางวิชาการ มีโครงการเรื่องสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม สตรี เด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ ซึ่งเป็นพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา จึงมีข้อเสนอในเชิงนโยบาย คือ 1. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2560 สูญเสียอำนาจในการฟ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง และศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหาย จึงมีความห่วงใยในบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่จะเป็นส่วนช่วยประชาชนในพื้นที่ ส่วนนี้ 2. การสูญเสียอำนาจหน้าที่ในการรายงานผลการดำเนินงานในเรื่องสิทธิมนุษยชนไปยังอำนาจฝ่ายบริหาร

เอกสารสรุปผลโครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กิจกรรม การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา กิจกรรมย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน
ระหว่างวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ ห้องประชุม โมเดิร์น 1 โรงแรมโมเดิร์น ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ

ซึ่งในบางครั้งสถาบันอุดมศึกษาก็มีส่วนร่วมในส่วนนี้ 3. เสนอขอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีแนวทางในการเฝ้าระวังและประเมินผลกระทบกับสถาบันพระปกเกล้าไปยังสถาบันอุดมศึกษา

นายโสพล จริ่งจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวว่า ในการพิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมิได้เห็นด้วยกับคณะผู้ร่างและได้มีหนังสือทักท้วงแล้วในส่วนการฟ้องคดีแทนผู้เสียหาย หรือแม้แต่บทบาทของการชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม เสมือนเป็นกระบอกเสียงของทางรัฐบาลอันเป็นบทบาทของกระทรวงการต่างประเทศ แต่เมื่อมีการประกาศใช้แล้วก็ต้องดำเนินการต่อไป แต่ทั้งนี้ต้องมีแนวคิดและหารือในระดับภูมิภาคเกี่ยวกับการมีศาลสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งมีบทบาทในการตัดสินคดีเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถฟ้องในคดีที่เกี่ยวข้องเมื่อการตัดสินของศาลในประเทศไม่เป็นธรรมซึ่งยังอยู่ระหว่างการผลักดันให้เกิดขึ้นในอนาคต ส่วนในเรื่องงบประมาณอยากเสนอให้ช่วงการจัดทำคำของบประมาณประจำปี ให้ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ วางแผนทำงานร่วมกันและของบประมาณเพื่อดำเนินการร่วมกันในปีงบประมาณต่อไป

มหาวิทยาลัยทักษิณ

นายศรุต จุยมณี ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยทักษิณ กล่าวว่า MOU ไม่มีอำนาจในการบังคับในเรื่องผลการผูกพัน ผู้บริหารซึ่งเป็นคนกำหนดนโยบายการบริหารงานมีการเปลี่ยนแปลงไปตามวาระ ซึ่งต้องมีการค้นหาวិธีให้ MOU เกิดเป็นข้อผูกพันโดยไม่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารตามวาระ จึงขอเสนอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผลักดันระดับนโยบาย คือ

1. ประสานระดับนโยบายกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผลักดันวิชาสิทธิมนุษยชนเป็นวิชาบังคับ
2. ผลักดันให้เป็นเรื่องระดับนโยบาย ในส่วนของการสอนและดำเนินกิจกรรมในรายวิชาสิทธิมนุษยชนให้เป็นภาระงานในหน้าที่แก่อาจารย์ และเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน สามารถทำผลงานวิชาการได้ ซึ่งจะเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อน MOU
3. ระดับนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาให้อาจารย์ที่สอนเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นผู้ขับเคลื่อน MOU ต้องออกแบบการสอนและออกแบบกิจกรรม ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติและถ่ายทอดไปยังนิสิต นักศึกษาขับเคลื่อนให้ความรู้แก่ชุมชนหรือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนในพื้นที่
4. การเรียนการสอนต้องมีการลงพื้นที่ในกรณีศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน
5. ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องมีการบริหารงานโดยคณะกรรมการ โดยหน่วยงานเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมในจังหวัดโดยมีส่วนร่วมจากหลายหน่วยงาน เช่น ยุติธรรมจังหวัด สำนักงานอัยการจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ

นางสาววัลลภา ศาตรพระภา ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย กล่าวเสริมว่าการถูกมองในแง่ลบในเรื่องการปฏิบัติงานด้านสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องที่พบเจอได้ทั่วไปรวมทั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย อยากเสนอให้สถาบันอุดมศึกษาใช้ “เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน” (Sustainable Development Goals) หรือ SDGs เป็นเครื่องมือในการจัดการในเรื่องสิทธิมนุษยชนศึกษา ซึ่ง SDGs เป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่จะทำให้สังคมเห็นข้อดีในการทำงานเรื่องสิทธิมนุษยชน และในส่วนของการประกอบของคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ปัจจุบันดำเนินการโดยคณะกรรมการซึ่งเกิดจากการหารือร่วมกันระหว่าง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนโดยเพิ่มสัดส่วนการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วนได้

นายโสพล จริงจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวทิ้งท้ายว่า เรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องพื้นฐานของสากล เป็นเรื่องคุณธรรมของสังคม สังคมอาจตั้งคำถามว่า การเรียนในเรื่องสิทธิมนุษยชนเมื่อจบการศึกษาจะทำอาชีพอะไร ซึ่งคำตอบต่อสังคมคือ ถ้าหากจบการศึกษาแล้ว การเกิดเคารพต่อผู้อื่น ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ก็จะไม่เกิดปัญหาทางสังคม ในส่วนของการฝึกประสบการณ์ในการลงพื้นที่ของนิสิต นักศึกษาทางคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเรื่องร้องเรียนจากทั่วทุกภูมิภาคทั่วประเทศ หากสถาบันอุดมศึกษาต้องการให้นักศึกษาได้ลงพื้นที่ในกรณีศึกษาต่างๆก็สามารถประสานมายังสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้

สุดท้ายในนามสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอเรียนว่า ทางสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเต็มที่ในเรื่องการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และในการดำเนินงานร่วมกันในอนาคตขอให้ทุกท่านมองว่าจะร่วมกันดำเนินการอย่างไร ใช้เทคนิคและวิธีการอย่างไร จะใช้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาอย่างไร และจะทำให้นิสิต นักศึกษาและประเทศชาติได้รับประโยชน์อย่างไร ขอให้ทุกท่านแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในช่วงบ่ายต่อไปครับ ขอขอบคุณครับ

แบ่งกลุ่มย่อยสถาบันอุดมศึกษาในลักษณะภูมิภาค

จากนั้นผู้เข้าร่วมโครงการได้แบ่งกลุ่มย่อยตามภูมิภาค จำนวน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มภาคเหนือ กลุ่มภาคกลาง (รวมภาคตะวันออกและตะวันตก) กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกลุ่มภาคใต้ โดยเป็นการหารือและให้ข้อเสนอแนะในเรื่องการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 50 แห่ง เพื่อเตรียมนำเสนอในวันพฤหัสบดีที่ 26 กรกฎาคม 2561 ประกอบด้วยหัวข้อการหารือ คือ

1. ถอดบทเรียน ปัญหาและอุปสรรค จากการดำเนินการ MOU ที่ผ่านมาและแนวทางการดำเนินงานในลักษณะหุ้นส่วนต่อไป.

2. ค้นหาเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ในการดำเนินการร่วมกันในระดับภูมิภาค และแนวทางการทำงานร่วมกัน

3. ยกร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกันระดับภูมิภาค และจากการหารือดังกล่าวจึงขอสรุปผลการหารือแบ่งตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาในระดับภูมิภาค ดังนี้

กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ

วิทยากร โดย 1. นางสาววัฒนา นาคประดิษฐ์ และ 2. นางสาวนันทน์ภัส วชิรสมบุญ

1. ถอดบทเรียน ปัญหาและอุปสรรค จากการดำเนินการ MOU ที่ผ่านมาและแนวทางการดำเนินงานในลักษณะหุ้นส่วนต่อไป

1.1 ปัญหาและอุปสรรค

1.1.1 ระดับนโยบาย เป้าหมาย และความเข้าใจ

1.1.1.1 สภาพการขับเคลื่อน MOU ต้องมีเป้าหมาย เป็นการเข้าใจร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้สัญญา หรือผู้รับสัญญา

1.1.1.2 การขาดความชัดเจนว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีวัตถุประสงค์ให้สถาบันอุดมศึกษา ดำเนินการ MOU ด้วยวิธีการอย่างไร ขาดการขับเคลื่อนในระดับสถาบันอุดมศึกษาแต่มีความเคลื่อนไหวในระดับปฏิบัติ

1.1.1.3 การลงนาม MOU เป็นเรื่องระดับนโยบาย แต่เมื่อปฏิบัติงานจริงมอบหมายผู้ปฏิบัติงาน เข้าร่วมหารือ จึงมีข้อจำกัดในเรื่องการขับเคลื่อนและการตัดสินใจ

1.1.1.4 ปัญหาอันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูง ซึ่งอาจไม่มีนโยบายในการขับเคลื่อนในเรื่องสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรมีหนังสือ การจัดตั้งคณะกรรมการ เป็นของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติลงรายชื่อไปเลยว่าใครจะต้องมาหรือทำงาน

1.1.1.5 การขาดหลักสูตรกลางหรือแนวปฏิบัติที่ใช้เป็นมาตรฐานในการดำเนินการขับเคลื่อนในเรื่องสิทธิมนุษยชน

1.1.1.6 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขาดความชัดเจนในส่วนของการสนับสนุนและผลประโยชน์ ต่างตอบแทนในลักษณะหุ้นส่วน

1.1.1.7 ไม่มีการเคลื่อนไหวในระดับโครงสร้างหรือระดับนโยบายถ่ายทอดมายังบุคลากรในสถาบัน อุดมศึกษา

1.1.2 การจัดตั้งศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ระดับภาค

1.1.2.1 ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนไม่มีผู้เข้ามาใช้บริการ

1.1.2.2 โครงสร้างการบริหารไม่รองรับการปฏิบัติงาน มีเจ้าหน้าที่ประจำ 1 คน และมีคุณลักษณะการทำงานไม่ชัดเจน ค่าตอบแทนน้อย ไม่มีสวัสดิการ ไม่สามารถดำเนินการเชิงรุกในพื้นที่ได้โดยมีข้อจำกัดทางโครงสร้าง

1.1.2.3 ความคาดหวังจากประชาชนในพื้นที่สูง แต่ไม่มีความน่าเชื่อถือในระดับพื้นที่ เนื่องจากกระบวนการร้องเรียนของศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนไม่สามารถติดตามความคืบหน้าได้

1.1.2.4 เมื่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่รับเรื่องที่ประชาชนร้องเรียน ประชาชนจะเข้ามาติดตาม ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นที่ตั้งศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องมอบหมายผู้ประสานในการดูแลเรื่องร้องเรียนกับศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน

1.1.2.5 บางครั้งประชาชนไม่กล้ามาร้องเรียนกับสถาบันอุดมศึกษา โดยไปแจ้งต่อหน่วยงานภาครัฐอื่น

1.1.2.6 ไม่ได้รับวัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องเป็นภาระจัดหา

1.1.3 ระดับการปฏิบัติงาน

1.1.3.1 การดำเนินการในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา มีการขับเคลื่อนโดยตัวอาจารย์ซึ่งเป็นตัวบุคคล ไม่มีทีมงานขับเคลื่อนซึ่งแบ่งเป็นการจัดกิจกรรม การบริการวิชาการ หรือการเก็บข้อมูลรวบรวมปัญหา เพื่อแก้ปัญหาให้แก่ชุมชน ถ้างานตามต่ออายุจะมีลักษณะการทำงานเช่นเดิม

1.1.3.2 การดำเนินการภายหลังการลงนาม MOU เป็นการทำงานเชิงรับรองคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะจัดกิจกรรม ฝึกอบรมอาจารย์ และบางครั้งคนถูกส่งเข้ามาก็ไม่ต่อเนื่อง

1.1.3.3 การสอนนักศึกษาสาขาครุศาสตร์ เมื่อนักศึกษาไปฝึกสอนจะมีภูมิคุ้มกันและนำไปใช้ได้

1.1.3.4 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเข้าร่วมกิจกรรมที่โดยสถาบันอุดมศึกษาน้อย

1.1.3.5 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังไม่มีบทบาทร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในการดูแลช่วยเหลือประชาชนกลุ่มผู้ไม่มีบัตรประชาชนที่ไม่สามารถเข้าถึงและร้องเรียนในเรื่องสิทธิมนุษยชน เนื่องจากไม่สามารถออกนอกพื้นที่ได้ ในพื้นที่ที่ไม่มีสถาบันอุดมศึกษา

1.1.3.6 เมื่อมีการบริการวิชาการในพื้นที่ในเรื่องสิทธิมนุษยชน ชุมชนไม่เข้าใจและไม่ยอมรับ

1.1.3.7 ประชาชนไม่เชื่อมั่นในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรมีการทำงานที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ ด้วย

1.1.3.8 สัดส่วนการรับนิสิต นักศึกษาฝึกงานไม่ทั่วถึงทุกสถาบันอุดมศึกษา

1.1.3.9 ไม่มีการสร้างเครือข่ายในระดับผู้ปฏิบัติงาน

1.1.3.10 ขาดสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างแพร่หลาย

1.1.4 หลักสูตร/รายวิชา/การจัดการเรียนการสอน

1.1.4.1 เรื่องสิทธิมนุษยชน เป็นเรื่องของทุกคน ทำอย่างไรให้เกิดการรับรู้

1.1.4.2 อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายสอนในรายวิชาเรื่องสิทธิมนุษยชนอาจไม่เข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง

1.1.4.3 การดำเนินงานไม่บรรจุในยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา จึงยากในการสอดแทรกในรายวิชาการจัดการเรียนการสอน

1.1.4.4 การสอนในเรื่องสิทธิมนุษยชนยังจำกัดในสาขาวิชานิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือรัฐศาสตร์ ต้องเผยแพร่และผลักดันเป็นความเข้าใจให้อาจารย์ทุกคน และในรายวิชาอื่นๆ ที่สามารถนำไปขยายผลต่อได้

1.1.4.5 สังคมไทย เป็นระบบศักดินา และต้องใช้เวลาถ่อมเกล่าในเรื่องสิทธิมนุษยชน มีการสอนแต่นำมาใช้น้อย

1.2 ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อน

1.2.1 ระดับโครงสร้าง/นโยบาย

เอกสารสรุปผลโครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กิจกรรม การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา กิจกรรมย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน
ระหว่างวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ ห้องประชุม ไบรล 1 โรงแรมไมด้า ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ

1.2.1.1 ให้ผลักดันระดับนโยบายให้เกิดการสั่งการจากส่วนกลางคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามายังสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการในเรื่องสิทธิมนุษยชนและหลักสูตรรายวิชาสิทธิมนุษยชนเป็นวิชาบังคับทุกสาขาวิชา โดยให้มีเนื้อหาในส่วนนี้ระบุใน MOU

1.2.1.2 เห็นควรให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสร้างเครือข่ายกับสถาบันอุดมศึกษา ร่วมกับองค์กรอื่นในระดับนโยบาย เช่น กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย เพื่อเป็นตัวเชื่อมในเรื่องแหล่งทุนมาสนับสนุนการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา

1.2.1.3 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจจะต้องรับฟังโครงสร้างการบริหารงานศูนย์สิทธิมนุษยชนในสถาบันอุดมศึกษา

1.2.1.4 ในกรอบระยะเวลาตาม MOU คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องมีการพบสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นพี่เลี้ยงให้กับสถาบันอุดมศึกษาและมีการติดตามประเมินผล

1.2.1.5 เห็นควรมียุทธศาสตร์ระดับชาติในเรื่องสิทธิมนุษยชน

1.2.1.6 เห็นควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตาม MOU

1.2.1 ระดับปฏิบัติ/กิจกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อน

1.2.1.1 พัฒนา Website สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นแหล่งองค์ความรู้ทันต่อเหตุการณ์สามารถใช้งานได้จริง

1.2.1.2 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องเพิ่ม road show ให้ความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน

1.2.1.3 เสนอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมี แผนปฏิบัติการ (Action plan) ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการ

1.2.1.4 เห็นควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของสิทธิมนุษยชน โดยสื่อที่มีชื่อเสียง เช่น สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

1.2.1.5 ให้ผู้ที่ขับเคลื่อนในเรื่องสิทธิมนุษยชนแต่ละสถาบันอุดมศึกษาร่วมมือพัฒนาในเรื่องสิทธิมนุษยชนร่วมกันให้มีความก้าวหน้า

1.2.1.6 เสนอจัดกิจกรรมในสถาบันอุดมศึกษาแก่อาจารย์ทุกสาขาวิชาในเรื่องของสิทธิมนุษยชน

1.2.1.7 ใช้ศาสนาสอดแทรกในเรื่องสิทธิมนุษยชนเพื่อขัดเกลานักศึกษา

1.2.1.8 บูรณาการให้เรื่องสิทธิมนุษยชนสอดแทรกอยู่ในทุกสาขาวิชา เช่น การทำสื่อหรือภาพยนตร์โดยสาขาวิชานิติศาสตร์

1.2.1.9 เห็นควรสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นิสิต นักศึกษา โดยอาจจัดเวทีการประกวดหนังสือของนักศึกษา เพื่อจะให้เกิดการสื่อสารในช่วงวัยเดียวกัน หรือจัดกิจกรรมอบรมพัฒนานักศึกษาตัวแทนสถาบันอุดมศึกษา ในลักษณะแม่ไก่และนำไปขยายผลภายในสถาบันอุดมศึกษา

1.2.1.10 สามารถให้นักศึกษาทำ Info graphic ในเรื่องสิทธิมนุษยชน จะทำให้เด็กเข้าใจ และเป็นสื่อที่เห็นได้ง่าย

1.2.1.11 เสนอให้สานต่อโครงการอบรมค่าย Training of Trainer พัฒนาอาจารย์ให้ครอบคลุมทุกสาขาวิชา

1.2.1.12 เสนอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติลงพื้นที่ทำวิจัยร่วมกันกับสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดพื้นที่จังหวัดในการลงชุมชนร่วมกัน

1.2.1.13 อยากให้มี Forum ใหญ่ ในเวทีระดับชาติประกวดและเผยแพร่งานวิจัย แลกเปลี่ยนประเด็นในเรื่องสิทธิมนุษยชน และต้องมีงบประมาณการทำวิจัย (งบไม่ต้องมาก) ให้แต่ละสถาบันอุดมศึกษาส่งผลงานวิจัยในพื้นที่ และนำงานวิจัยเก็บและเผยแพร่โดยศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน

2. ค้นหาเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ในการดำเนินการร่วมกันในระดับภูมิภาค และ แนวทางการทำงานร่วมกัน

จากการถอดบทเรียนการดำเนินการตาม MOU ที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มภาคเหนือ
นำมาสรุปแนวทางการทำงานร่วมกันได้ ดังนี้

2.1 ระดับโครงสร้าง/นโยบาย

2.1.1 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

2.1.1.1 ผลักดันให้มียุทธศาสตร์ระดับชาติในเรื่องสิทธิมนุษยชน

2.1.1.2 ผลักดันระดับนโยบายให้เกิดการสั่งการจากส่วนกลางคือสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษามายังสถาบันอุดมศึกษาให้ดำเนินการในเรื่องสิทธิมนุษยชนและหลักสูตรรายวิชาสิทธิมนุษยชน
เป็นรายวิชาบังคับทุกสาขาวิชา โดยให้มีเนื้อหาในส่วนนี้ระบุใน MOU

2.1.1.3 ผลักดันระดับนโยบายและสร้างเครือข่ายร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่นในระดับ
นโยบาย เช่น กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
เพื่อเป็นตัวเชื่อมในเรื่องแหล่งทุนมาสนับสนุนการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา

2.1.1.4 รับฟังโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์สิทธิมนุษยชนในสถาบันอุดมศึกษา

2.1.1.5 ในกรอบระยะเวลาตาม MOU ต้องจัดประชุมหารือระดับนโยบายระหว่างคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นพี่เลี้ยงหรือหารือแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน
ตลอดจนเพื่อเป็นการติดตามประเมินผล

2.1.1.6 ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตาม MOU

2.1.2 สถาบันอุดมศึกษา

2.1.2.1 ผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนเรื่องสิทธิมนุษยชนในสถาบันอุดมศึกษาทุกสาขาวิชา

2.2 กิจกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อน

2.2.1 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

2.2.1.1 พัฒนา Website สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นแหล่งองค์ความรู้
ทันต่อเหตุการณ์สามารถใช้งานได้จริง

2.2.1.2 การจัด road show ให้ความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน

2.2.1.3 จัดทำแผนปฏิบัติการ (Action plan) ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการ

2.2.1.4 จัดโครงการอบรมค่าย Training of Trainer พัฒนาอาจารย์ให้ครอบคลุมทุกสาขาวิชา

2.2.1.5 จัด Forum ใหญ่ ในเวทีระดับชาติประกวดและเผยแพร่งานวิจัย แลกเปลี่ยนประเด็น
ในเรื่องสิทธิมนุษยชน และต้องมีงบประมาณการทำวิจัย (งบไม่ต้องมาก) ให้แต่ละสถาบันอุดมศึกษาส่ง
ผลงานวิจัยในพื้นที่ และนำผลงานวิจัยเก็บเข้าระบบและเผยแพร่โดยศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน

2.2.2 สถาบันอุดมศึกษา

2.2.2.1 เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของสิทธิมนุษยชน โดยสื่อที่มีชื่อเสียง เช่น สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

2.2.2.2 ประสานความร่วมมือระหว่างผู้ที่ขับเคลื่อนในเรื่องสิทธิมนุษยชนแต่ละสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาเรื่องสิทธิมนุษยชนให้มีความก้าวหน้า

2.2.2.3 เสนอจัดกิจกรรมในสถาบันอุดมศึกษาแก่อาจารย์ทุกสาขาวิชาในเรื่องของสิทธิมนุษยชน

2.2.2.4 ใช้ศาสนาสอดแทรกในเรื่องสิทธิมนุษยชนเพื่อขัดเกลานิสิต นักศึกษา

2.2.2.5 บูรณาการให้เรื่องสิทธิมนุษยชน สอดแทรกอยู่ในทุกสาขาวิชา เช่น การทำสื่อหรือภาพยนตร์โดยสาขาวิชานิเทศศาสตร์

2.2.2.6 ต้องเน้นสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นิสิตและนักศึกษา โดยอาจจัดเวทีการประกวดหนังสือของนักศึกษา เพื่อจะให้เกิดการสื่อสารในช่วงวัยเดียวกัน หรือจัดกิจกรรมอบรมพัฒนานิสิต นักศึกษาตัวแทนสถาบันอุดมศึกษา ในลักษณะแม่ไก่และนำไปขยายผลภายในสถาบันอุดมศึกษา

2.2.2.7 สามารถให้นักศึกษาทำ Info graphic ในเรื่องสิทธิมนุษยชน จะทำให้เด็กเข้าใจ และเป็นสื่อที่เห็นได้ง่าย

2.2.2.8 การลงพื้นที่เก็บข้อมูลทำวิจัยร่วมกันกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยกำหนดพื้นที่จังหวัดในการลงชุมชนร่วมกัน

3. การยกย่องบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกันระดับภูมิภาค

เนื่องจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยต่อมาในปัจจุบันภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ส่งผลให้หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเปลี่ยนไป ประกอบกับในปีงบประมาณ 2561 บันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ จำนวน 9 แห่ง และภาคกลาง (รวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันตก) จำนวน 10 แห่ง ได้ครบกำหนดระยะเวลาในเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม 2561 ที่ผ่านมาและโดยภาพรวมการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องตามกรอบบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ยังดำเนินการได้ไม่เต็มที่ทั้งในระดับสถาบันอุดมศึกษาและระดับภูมิภาค สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเสนอให้มีการทบทวนบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาทุกฉบับ ดังนั้นในส่วนของการร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานฉบับใหม่ และการนัดหมายวัน เวลา และสถานที่จัดพิธีลงนาม จึงมีข้อสรุป ดังนี้

กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาในภาคเหนือ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานร่วมกันจำนวน 3 ฉบับ ดังนั้นการยกย่องบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานฉบับใหม่ จึงมีข้อเสนอ ดังนี้

1. การนัดหมายการจัดพิธีลงนาม สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แจ้งกำหนดวันจัดพิธีลงนามร่วมกันแก่ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มภาคเหนือ ในวันอังคารที่ 11 กันยายน 2561 ในส่วนสถานที่จัดงานจะมีหนังสือแจ้งประสานไปยังสถาบันอุดมศึกษาในภายหลัง

2. ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยกย่องบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานโดยรวมรายละเอียดเนื้อหาเป็น 1 ฉบับ เสนอให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มภาคเหนือให้ความเห็นชอบ

กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคกลาง (รวมภาคตะวันออกและภาคตะวันตก)

วิทยากร โดย 1. นางสาวสุกัญญา เศษขุนทด และ 2. นางสาวปรววรรณ ทรงบัณฑิตย

1. ถอดบทเรียน ปัญหาและอุปสรรค จากการดำเนินการ MOU ที่ผ่านมาและแนวทางการดำเนินงาน
ในลักษณะหุ้นส่วนต่อไป

1.1 รูปแบบการดำเนินงานที่ผ่านมา/ความสำเร็จ

ลำดับ	สถาบัน	รูปแบบการดำเนินงาน	ความคาดหวัง/ ความสำเร็จผลที่เกิดขึ้น
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์	รายวิชา 1. วิชาศึกษาทั่วไป กิจกรรม 1. ทำงานร่วมกับองค์การสหประชาชาติและ มนุษยธรรมสากล	-
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	รายวิชา 1. สาขานิติศาสตร์ (วิชาเอกบังคับเลือก) 2. รายวิชารัฐและพลเมือง (วิชาศึกษาทั่วไป) 3. รายวิชาสิทธิมนุษยชนและกระบวนการ ทางอาญา	บรรลุผลการดำเนินงาน มีนักศึกษามาลงเรียน เป็นที่น่าสนใจ
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏ เทพสตรี	รายวิชา จำนวน 2 รายวิชา/วิชาบังคับ)	- นักศึกษาเลือกเรียนเพราะต้องการสร้างสมดุล ในวิชาเรียนของตัวเอง
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์	รายวิชา 1. รายวิชาศึกษาทั่วไป	- ถูกกำหนดให้อยู่ในหลักสูตรจากนโยบายของ สถาบัน - กำหนดให้อยู่แค่ 1 หน่วย ในรายวิชา (เนื้อหา ไม่มาก) - เน้นกระบวนการเรียนการสอนให้ นักศึกษา เกิดความสนใจ เช่น สอนผ่านกรณีศึกษาจริง/ คุยกับคนในชุมชนที่ประสบปัญหาจริง
5	มหาวิทยาลัยบูรพา	ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน	- การมีศูนย์ฯ ทำให้ไม่มีการบังคับในระดับรายวิชา และทำให้ความเข้าใจของสถาบันอุดมศึกษา ในประเด็นเรื่องนี้ไม่เท่ากัน
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี	รายวิชา 1. รายวิชาศึกษาทั่วไป 2. สอดแทรกในรายวิชาของคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์/ คณะนิติศาสตร์/ คณะรัฐศาสตร์ กิจกรรม สำนักงานช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย	การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี	รายวิชา 1. วิชาเลือกเสรี กิจกรรม 1. ชมรม “ต้นกล้าสิทธิมนุษยชน”	- การทำงานของชมรมยังไม่ต่อเนื่อง/ หายไป ตามการเรียนจบของเด็กแก่นำในชมรม - ต้องหาวิธีสร้างความยั่งยืนให้กับชมรม

ลำดับ	สถาบัน	รูปแบบการดำเนินงาน	ความคาดหวัง/ ความสำเร็จผลที่เกิดขึ้น
			- นักศึกษาบางส่วนถูกบังคับให้มาทำกิจกรรม (เพื่อเก็บแต้ม) จะไม่ค่อยประสบความสำเร็จในการทำงาน
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านจอมบึง	- รายวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรง/ เกี่ยวข้องบางส่วน กิจกรรม 1. การทำวิจัยโดยประสานงานผ่านผู้อำนวยการสำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งร่วมกันเป็นปีที่ 2 2. การจัดตั้งชมรม “ต้นกล้าสิทธิมนุษยชน” 3. การสร้างกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนให้กับนักศึกษา เช่น กิจกรรมการไปเยี่ยมชมเรือนจำ	1. นักศึกษามีความสนใจและมีความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการในระดับหนึ่ง 2. ความคาดหวังให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีการทำงานประสานกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาที่มี MOU ร่วมกัน 3. ความคาดหวังให้มีประสานงานกับหน่วยงานส่วนกลางอื่นๆ (เช่น อปท.) เพื่อให้เกิดความราบรื่นในการใช้งบประมาณเพื่อเข้าร่วมอบรมกับทางศูนย์ฯ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ 4. เห็นควรทำ MOU ต่อไป เพราะเป็นประโยชน์และไม่ได้เป็นภาระกับผู้ประสานงานเกินไป 5. บรรลุผลเพราะเกิด ความรู้ (Knowledge), ทักษะ (Attitudes) และ ทักษะ (Skills) แก่นักศึกษา
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	รายวิชา: วิชาความเป็นมนุษย์ (ศึกษาทั่วไป) นักศึกษาปี 1 ทุกคนต้องเรียน	-
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	- รายวิชา คณะนิติศาสตร์ - บริการวิชาการ: โครงการ “เสียงตามสาย” เรื่องสิทธิฯ	- การละเมิดสิทธิมนุษยชนมักเกิดขึ้นกับนักปกครองหรือผู้บังคับใช้กฎหมายมากกว่า ซึ่งส่งผลต่อการเรียกร้องสิทธิของประชาชน - เพื่อสร้างขอบเขตที่เหมาะสมในการเรียนรู้เรื่องสิทธิของประชาชน เห็นควรเน้นเรื่อง “สิทธิและหน้าที่” ควบคู่กันไป

1.2 ปัญหา/อุปสรรค ในการดำเนินงานที่ผ่านมา

1.2.1 ระดับนโยบาย

1.2.1.1 การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษามีผลต่อนโยบาย การดำเนินกิจกรรมและการขับเคลื่อนในเรื่องสิทธิมนุษยชน

1.2.1.2 ขาดความชัดเจนในเรื่องเป้าหมายการทำงานร่วมกันและพื้นที่ในการทำงาน

1.2.1.3 ภาพลักษณ์ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

1.2.2 ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนระดับภาค

1.2.2.1 ความไม่ชัดเจนของโครงสร้างและงบประมาณ

1.2.2.2 เป็นหน่วยงานที่ไม่ขึ้นตรงกับหน่วยงานใดในสถาบันอุดมศึกษา จึงไม่มีผู้สั่งการ/ กำกับดูแลโดยตรง

1.2.2.3 หน่วยงานรัฐบาลบางแห่งมองว่าเป็นการสร้างช่องทางการประท้วงหน่วยงานของรัฐ

1.2.3 ระดับผู้ปฏิบัติงาน

1.2.3.1 เป็นการเพิ่มภาระงานและงบประมาณที่นอกเหนือจากภารกิจหลัก

1.2.3.2 ควรบูรณาการการทำงานให้เข้ากับการกิจเดิมของอาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อลดภาระงาน

1.2.3.3 ความต่อเนื่องในการลงพื้นที่ชุมชนมีผลต่อการดำเนินงานในพื้นที่

1.2.3.4 ความไม่ต่อเนื่องของผู้ประสานงาน

1.2.3.5 เมื่อลงพื้นที่ที่มีความซับซ้อนในภารกิจของหลายหน่วยงานก่อให้เกิดความสับสนในชุมชน

1.2.3.6 ไม่มีแนวปฏิบัติการให้ความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน

1.2.3.7 การจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ต่อเนื่องเกิดช่องว่างในการขับเคลื่อนกิจกรรมของนิสิต นักศึกษา

1.3 ข้อเสนอแนะ/ ข้อคิดเห็นอื่นๆ

1.3.1 ระดับโครงสร้าง/ระดับนโยบาย

1.3.1.1 ผลักดันระดับนโยบายในระดับกระทรวง (ออกเป็นระเบียบหรือกฎกระทรวง) ว่าทุกสถาบันอุดมศึกษาต้องมี “รายวิชา” ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิมนุษยชน

1.3.1.2 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องผลักดันในระดับนโยบายให้ทุกสถาบันอุดมศึกษาต้อง “ทำวิจัย” เรื่องสิทธิมนุษยชน

1.3.1.3 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สภามหาวิทยาลัย ต้องร่วมกันสร้างกลไกที่เอื้อต่อการทำงานของ MOU และศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน เช่น อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษา จะต้องเป็นผู้สั่งการในเรื่องนี้โดยตรงไปยัง “คณะกรรมการ” และให้สภาฯ รับรู้ร่วมกัน จากนั้นผู้เกี่ยวข้องจะทำงานตาม “คำสั่งสภา” และข้อกำหนดใน “MOU”

1.3.1.4 ผลักดันให้การดำเนินงานโดยศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนระดับภาค หรือกิจกรรมในเรื่องสิทธิมนุษยชนของสถาบันอุดมศึกษาเป็นหนึ่งในภารกิจด้านการบริการทางวิชาการที่สามารถใช้ในการประเมินเป็นผลงานวิชาการของอาจารย์

1.3.1.5 คณะกรรมการสิทธิฯ ต้องผลักดันไปยังรัฐบาลเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรมเรื่องสิทธิมนุษยชนของสถาบันอุดมศึกษา

1.3.1.6 สร้างความชัดเจนร่วมกันระดับนโยบายถึงเป้าหมายในการทำงานร่วมกันและพื้นที่ในการดำเนินงาน

1.3.2 ระดับปฏิบัติ/กิจกรรมการดำเนินการขับเคลื่อน

1.3.2.1 บูรณาการเป็นส่วนหนึ่งในสหกิจศึกษา

1.3.2.2 เพิ่มความถี่การลงพื้นที่ชุมชนในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

1.3.2.3 เพิ่มการประสานงานเครือข่ายกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เพื่อเข้าถึงชุมชน

1.3.2.4 ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่จัดกิจกรรมในเรื่อง

สิทธิมนุษยชน

1.3.2.5 สื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจบทบาทการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในฐานะผู้ให้ความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน

1.3.3 ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค

1.3.3.1 ปรับบทบาท/ เพิ่มบทบาทของศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ให้สามารถทำงานเชิงรุก/ลงพื้นที่เข้าถึงปัญหาและพบชาวบ้านเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

1.3.3.2 เพิ่มบทบาทให้ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน สามารถหารายได้เพื่อเลี้ยงตัวเอง (ทุนทำงานไม่ใช่ผลกำไร) เช่น ให้ศูนย์และเจ้าหน้าที่ทำเรื่องฝึกอบรมให้หน่วยงานที่จำเป็น

1.3.3.3 เสนอให้ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน สร้างหลักสูตรอบรมเรื่องสิทธิมนุษยชน และทำหน้าที่อบรมให้ความรู้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ ปกครองท้องที่ เพื่อสร้างความเข้าใจและขยายฐานความรู้ให้แพร่หลายในวงกว้าง

1.3.3.4 เพิ่มการประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค

2. ค้นหาเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ในการดำเนินการร่วมกันในระดับภูมิภาค และแนวทางการทำงานร่วมกัน

2.1 ระดับโครงสร้าง/นโยบาย

- สร้างความร่วมมือในร่วมกันภาพรวมในระดับนโยบายระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสถาบันอุดมศึกษาที่มีหรือเคยมี MOU ร่วมกัน จำนวน 50 แห่ง เพื่อสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติและสร้างนโยบายขับเคลื่อนในเรื่องสิทธิมนุษยชน

2.2 แผนปฏิบัติการ

2.2.1 เสนอให้ระดับนโยบายระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสถาบันอุดมศึกษา เห็นชอบกับเนื้อหาในกรอบ MOU ฉบับใหม่ จึงจะกำหนดแผนดำเนินงานในภายหลัง

2.2.2 สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการ (Stakeholder) ให้มีความเข้าใจเรื่องสิทธิในระดับใกล้เคียงกัน

2.2.3 ยืนยันเป้าหมายเดิม คือ “ส่งเสริมและคุ้มครอง” ด้านสิทธิมนุษยชน และสร้างนิยามที่ชัดเจนร่วมกัน

2.2.4 เสนอให้มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานฉบับใหม่พร้อมจัดพิธีลงนามร่วมกันก่อน จึงค่อยหารือเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการของแต่ละสถาบันอุดมศึกษาที่จะดำเนินการให้สอดคล้องกับบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานร่วมกัน

3. การยกร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกันระดับภูมิภาค

เนื่องจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยต่อมาในปัจจุบันภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ส่งผลให้หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเปลี่ยนไป ประกอบกับในปีงบประมาณ 2561 บันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ จำนวน 9 แห่ง และภาคกลาง (รวมภาคตะวันออกและตะวันตก) จำนวน 10 แห่ง ได้ครบกำหนดระยะเวลาในเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม 2561 ที่ผ่านมาและโดยภาพรวมการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องตามกรอบบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ยังดำเนินการได้ไม่เต็มที่ทั้งในระดับสถาบันอุดมศึกษาและระดับภูมิภาค สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเสนอให้มีการทบทวนบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาทุกฉบับ ดังนั้นในส่วนของการยกร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานฉบับใหม่ และการนัดหมายวัน เวลา และสถานที่จัดพิธีลงนาม จึงมีข้อสรุป ดังนี้

1. การนัดหมายการจัดพิธีลงนาม สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แจ้งกำหนดวันจัดพิธีลงนามร่วมกันแก่ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มภาคกลาง (รวมภาคตะวันออกและตะวันตก) ในวันที่ 14 กันยายน 2561 ในส่วนสถานที่จัดงานจะมีหนังสือแจ้งประสานไปยังสถาบันอุดมศึกษาในภายหลัง
2. กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคกลาง (รวมภาคตะวันออกและตะวันตก) จำนวน 10 แห่ง มีรายละเอียดในส่วนของ MOU เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมีเนื้อหาดังนี้
 - 1) การร่วมพัฒนาหลักสูตรหรือรายวิชาด้านสิทธิมนุษยชนและบูรณาการความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน เข้ากับการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา
 - 2) การสร้างความร่วมมือทางวิชาการด้านสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่รวมทั้งการแลกเปลี่ยนและใช้ประโยชน์จากผลงานด้านวิชาการระหว่างกัน
 - 3) การจัดกิจกรรมในการสร้างความตระหนักรู้ในด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการสนับสนุนให้มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในด้านสิทธิมนุษยชนที่สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิตและวัฒนธรรมในพื้นที่
 - 4) การพัฒนาศักยภาพด้านสิทธิมนุษยชนให้แก่บุคลากรขององค์กร ประชาชนในพื้นที่และชุมชน
 - 5) การส่งเสริมความรู้หรือฝึกประสบการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ให้แก่นิสิต นักศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 - 6) การพัฒนาหรือขยายเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่
 - 7) การประสานเพื่อผลักดันนโยบายเกี่ยวกับประเด็นสิทธิมนุษยชนในพื้นที่เสนอต่อรัฐบาล
 - 8) การส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้การดำเนินงานด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 10 แห่ง ตามข้อตกลงความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชนข้างต้นได้

ทั้งนี้ ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มภาคกลาง (รวมภาคตะวันออกและตะวันตก) มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานฉบับใหม่โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เพิ่มเติมเงื่อนไขในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เรื่อง การกำหนดให้โครงการฯ เป็นพันธกิจหนึ่งใน “การบริการวิชาการ” และนำไปใช้ในการขอตำแหน่งทางวิชาการได้
2. รวมเนื้อหาในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ข้อ 1, 2, 5 เป็นข้อเดียวกัน เพราะมีเป้าหมายกับภายในสถาบันอุดมศึกษาเหมือนกัน
3. เห็นควรนำเนื้อหาในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ข้อ 3 และ ข้อ 4 ไปไว้ข้อเดียวกัน

4. เห็นควรคงเนื้อหาในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ข้อ 6 ข้อ 7 และ ข้อ 8 ไว้เช่นเดิม
5. เห็นควรให้มีรายละเอียดเนื้อหาให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะสนับสนุนงบประมาณด้านการดำเนินงานและงบประมาณในการวิจัยแก่สถาบันอุดมศึกษา
6. เห็นควรให้มีการระบุใน MOU ว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องสนับสนุนหรือผลักดันงบประมาณการดำเนินกิจกรรมของสถาบันอุดมศึกษาและการวิจัยในเรื่องสิทธิมนุษยชน
7. เห็นควรกำหนดเวลาการทำงานของ MOU เป็นระยะ และมีเป้าหมายกำกับในแต่ละระยะ เช่น กำหนดให้ลงนามทำข้อตกลงครั้งละ 5 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับกำหนดเวลาปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ 5 ปี ของสถาบัน และมีรอยต่อระหว่างวาระดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร (4ปี) ซึ่งจะช่วยให้การทำงานของโครงการมีความต่อเนื่อง

กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิทยากร โดย 1. นายอภิสิทธิ์ พันธุ์ไธ และ 2. นางสาวนิภาวรรณ แก้วแสนทิพย์

1. การถอดบทเรียน ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๑๗ แห่ง ที่ประชุมได้มีการถอดบทเรียนการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค แผนงานและร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ฉบับใหม่ ซึ่งที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

1.1 การดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

การดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับด้านสิทธิมนุษยชน โดยแบ่งตามภารกิจของสถาบัน อุดมศึกษา มี 2 ด้านดังนี้

1.1.1 การจัดการเรียนการสอน

1.1.1.1 การสอนด้านสิทธิมนุษยชน โดยมีทั้งลักษณะของการเปิดสาขาวิชาสิทธิมนุษยชน การสร้างรายวิชาทั่วไปในลักษณะวิชาเลือก และการสอดแทรกเรื่องสิทธิมนุษยชนในวิชาอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่ จะอยู่ในลักษณะของการสอดแทรกในรายวิชาอื่นๆ

1.1.1.2 การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน เช่น การจัดเวทีสัมมนาวิชาการ การจัดกิจกรรมการประกวดต่างๆ การจัดค่ายสิทธิมนุษยชน

1.1.1.3 การจัดตั้งชมรมต้นกล้าสิทธิมนุษยชน

1.1.1.4 การจัดส่งนิสิต นักศึกษาฝึกงาน

ทั้งนี้ ภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนด้านสิทธิมนุษยชนนั้น ที่ประชุมมีความเห็นเพิ่มเติม ว่า การดำเนินงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ช่วยยกระดับเทคนิค วิธีการ และ กระบวนการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายและน่าสนใจ รวมทั้งให้การสนับสนุนสื่อต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

1.1.2 การบริการวิชาการ

1.1.2.1 การจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

1.1.2.2 การลงพื้นที่เรียนรู้และช่วยเหลือชุมชนที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน

1.2 ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

1.2.1 การขับเคลื่อนงานตามบันทึกข้อตกลง

1.2.1.1 ระดับนโยบาย

1) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่มีพันธกิจและเป้าหมายในการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือที่ชัดเจน ทำให้การขับเคลื่อนงานไม่มีรูปธรรมในทางปฏิบัติและไม่สามารถประสานการทำงานร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างเต็มที่ รวมทั้ง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่สามารถให้ความกระจ่างได้ว่าสามารถสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในการขับเคลื่อนงานตามบันทึกข้อตกลงเรื่องใดและอย่างไร

2) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีลักษณะการดำเนินงานแบบสั่งการมากกว่าการดำเนินงานแบบหุ้นส่วน (Partner)

3) นโยบายผู้บริหารบางสถาบันอุดมศึกษาไม่สนับสนุนการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน

4) การจัดทำบันทึกข้อตกลงฯ ในบางเรื่องไม่สอดคล้องกับภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา

5) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่มียุทธศาสตร์หรือแผนงานระยะสั้นและระยะยาวที่ชัดเจน ทำให้สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถดำเนินงานให้สอดคล้องกับงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้

1.2.1.2 ระดับปฏิบัติงาน

1) การประสานงานในการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงฯ เป็นการทำงานในลักษณะของการประสานงานผ่านตัวบุคคล ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาเรื่องความต่อเนื่องในการทำงาน

2) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องและไม่มีการติดตามประเมินผลเนื่องจากไม่มีงบประมาณ

1.2.2 ข้อจำกัดของสถาบันอุดมศึกษา

1.2.2.1 ภาระหน้าที่ของอาจารย์มีจำนวนมากจนไม่สามารถดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงฯ ได้อย่างต่อเนื่องอีกทั้งการทำบันทึกข้อตกลงฯ ที่ไม่มีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน ยิ่งเป็นการเพิ่มภาระงานให้แก่อาจารย์

1.2.2.2 สถานการณ์ทางการเมืองทำให้การดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนยากขึ้น

1.2.2.3 ความพร้อมและลักษณะของสถาบันอุดมศึกษามีผลต่อการขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชน เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ จึงมีข้อจำกัดค่อนข้างมากในการขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชน อาจารย์ผู้ปฏิบัติงานจึงใช้รูปแบบการดำเนินงานในเรื่องของการสอดแทรกสิทธิมนุษยชนในรายวิชา

1.2.2.4 ศักยภาพและความไม่เข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นข้อจำกัดในการขับเคลื่อนงาน

1.2.2.5 ขาดกลไกในการขับเคลื่อนงาน

1.3 ข้อเสนอแนะ

1.3.1 ระดับนโยบาย

1.3.1.1 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรกำหนดพันธกิจ เป้าหมาย และทิศทางในการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนและการจัดทำบันทึกข้อตกลงฯ ของตนเองให้มีความชัดเจน รวมทั้งควรกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงานระยะสั้นและระยะยาว

1.3.1.2 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องเปลี่ยนแปลงวิธีคิดและบทบาทจากผู้สังเกตการณ์เป็นผู้สนับสนุน และเปิดพื้นที่ให้สถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินงานอย่างเต็มที่และเป็นผู้นำผลการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ของสถาบันอุดมศึกษาไปขยายผลในการขับเคลื่อนหรือผลักดันเชิงนโยบาย เช่น การผลักดันให้เกิดหลักสูตรการเรียนการสอนด้านสิทธิมนุษยชนที่เป็นหลักสูตรร่วม

1.3.1.3 การประสานงานระดับนโยบายต้องมีความชัดเจน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มที่

1.3.1.4 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทำหน้าที่ในการสร้างช่องทางการสนับสนุนงานวิจัย เช่น การประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

1.3.1.5 การทำงานร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาเป้าหมายแรกควรเป็นเรื่องของการพัฒนาคน โดยเฉพาะนิสิต นักศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคม โดยเฉพาะการพัฒนาคนให้เป็น “Global Citizen” ส่วนเป้าหมายอื่นๆ ที่จะให้แต่ละสถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนการทำงานของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เช่น การแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ต้องพิจารณาตามความพร้อมของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา

1.3.2 ระดับปฏิบัติงาน

1.3.2.1 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติร่วมผลักดันร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสร้างหลักสูตรกลางในการจัดกระบวนการเรียนการสอนด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งประเด็นเรื่อง non - technical skill ที่เกี่ยวข้องกับด้านสิทธิมนุษยชน เช่น เรื่องการไกล่เกลี่ย การจัดการความขัดแย้ง เป็นต้น

1.3.2.2 เนื่องจาก คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีจุดเด่นในเรื่องของการมีเครือข่ายจำนวนมากและหลากหลาย จึงควรทำหน้าที่ในการเชื่อมประสานการทำงานของเครือข่ายต่างๆ กับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้เกิดการทำงานในวงกว้างมากขึ้น

1.3.2.3 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทุกปี

1.3.2.4 การจัดทำหลักสูตรด้านสิทธิมนุษยชนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา

1.3.2.5 การจัดทำบันทึกข้อตกลงฯ ด้านสิทธิมนุษยชนควรคำนึงถึงความปลอดภัยของอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่

ทั้งนี้ โดยภาพรวมนั้น ที่ประชุมมีความเห็นว่า สิ่งสำคัญต้องคำนึงถึงความคิดเห็นและความต้องการ และการยอมรับของทุกฝ่าย

2. ค้นหาเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ในการดำเนินการร่วมกันในระดับภูมิภาค และแนวทางการทำงานร่วมกัน

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหารือเรื่องแผนงานด้านสิทธิมนุษยชนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ประชุมมีความเห็น ควรกำหนดจัด “เวทีวิชาการด้านสิทธิมนุษยชนระดับชาติ” ที่สอดคล้องกับภารกิจงานของสถาบันอุดมศึกษา 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1.1 จัดให้มีกิจกรรมในลักษณะ Knowledge Management

2.1.2 การประกวดผลงานนิสิต นักศึกษาประเภทต่างๆ เช่น การประกวดภาพยนตร์ ภาพถ่าย การเขียนบทความ เป็นต้น

2.2 ด้านงานวิจัย

2.2.1 จัดเวทีนำเสนองานวิจัยของอาจารย์และนิสิต นักศึกษา

2.3 ด้านการบริการวิชาการ

2.3.1 การนำเสนอผลงานการบริการวิชาการ

2.3.2 การถอดบทเรียนการทำงานร่วมกับชุมชนในประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน

3. การยกย่องบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกันระดับภูมิภาค

ในหัวข้อร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนั้น ที่ประชุมมีความเห็นให้เสนอประเด็นรายละเอียดที่จะบรรจุลงในร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือที่สอดคล้องกับภารกิจงานของสถาบันอุดมศึกษา 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

3.1.1 การจัดทำสื่อและการสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

3.1.2 การพัฒนาระบบการเรียนการสอนระบบพี่เลี้ยง (Coaching) อย่างต่อเนื่อง

3.1.3 การจัดการองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนร่วมกัน ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและทุกสถาบันอุดมศึกษา

3.1.4 การจัดเวทีแสดงหรือการประกวดผลงานนิสิต นักศึกษา

3.1.5 การเรียนรู้นอกสถานที่ร่วมกับการลงพื้นที่ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

3.2 ด้านงานวิจัย

- 3.2.1 การส่งเสริมสนับสนุนทุนวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน
- 3.2.2 การสนับสนุนข้อมูลสำหรับการทำวิจัย
- 3.2.3 การสนับสนุนแหล่งตีพิมพ์ผลงานวิจัยหรือการจัดวารสารงานวิจัยที่อยู่ในฐาน TCI
- 3.2.4 การสนับสนุนและพัฒนานักวิจัยโดยเฉพาะเรื่องของ Ethic และ Methodology ที่เกี่ยวข้องกับ
การทำวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน
- 3.2.5 การจัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัยระดับภูมิภาคและระดับชาติ

3.3 การบริการวิชาการ

- 3.3.1 การสนับสนุนเอกสารหรือข้อมูลในการบริการวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา
- 3.3.2 การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานด้านการบริการของสถาบันอุดมศึกษา
- 3.3.3 การสนับสนุนวิทยากรหรือบุคลากรในการดำเนินงานร่วมกัน
- 3.3.4 การเปิดพื้นที่หรือเวทีในการแสดงผลงานด้านการบริการวิชาการ
- 3.3.5 การประสานการทำงานร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชน
- 3.3.6 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ชุมชน และภาคส่วนอื่นๆ

โดยจะประสานเพื่อกำหนดจัดพิธีลงนามต่อไปในปีงบประมาณ 2562 และได้มีข้อสังเกตจากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีว่าในส่วนการเสนอเรื่องเพื่อจะดำเนินการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกับหน่วยงานภายนอกจำเป็นต้องผ่านการพิจารณาของผู้บริหารระดับสูงซึ่งจะมีกระบวนการที่ยุ่งยาก และเนื่องจากกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือไม่ได้มีการกำหนดสิ้นอายุบันทึกข้อตกลงความร่วมมือไว้ จึงเสนอให้ในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนืออาจไม่จำเป็นต้องลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับใหม่ แต่ให้ทางสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแก้ปัญหาในเรื่องข้อจำกัดที่ได้รับจากการถอดบทเรียนในโครงการนี้ และให้ทางสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือจัดทำแผนการปฏิบัติงานภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับเดิม

กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้

วิทยากร โดย 1. อาจารย์กิตติกาญจน์ หาญกุล และ 2. นางสาวสุธิดา แจ่มประจักษ์

1. การถอดบทเรียน ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

1.1 ผลการดำเนินงาน

ส่วนใหญ่มีการดำเนินการเชิงรับจากการรับนโยบายมากมายจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยแบ่งตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

1.1.1 การจัดการเรียนการสอน

1.1.1.1 สร้างรายวิชาศึกษาทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนเป็นวิชาเลือก เพื่อให้บัณฑิต นักศึกษา ได้มีความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนมากยิ่งขึ้น

1.1.1.2 สถาบันอุดมศึกษาบางแห่งมีการกำหนดรายวิชาบังคับที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายทั่วไปให้ บัณฑิต นักศึกษาได้เข้าไปบริการวิชาการให้แก่ชุมชน

1.1.1.3 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เปิดมุมสิทธิมนุษยชน แต่นักศึกษาที่เข้าใช้บริการส่วนใหญ่เป็นคนที่อยู่ในคณะที่จัดตั้งมุม

1.1.1.4 จัดกิจกรรมประกวดภาพถ่ายและเรียงความที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์) ซึ่งจัดทำในระยะแรก ซึ่งทำงานในลักษณะเชิงรับจากที่ได้เงินสนับสนุนเป็นองค์กรร่วมจัดโครงการจากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

1.1.1.5 การส่งนิสิต นักศึกษาเข้ารับการฝึกงาน

1.1.1.6 จัดตั้งชมรมต้นกล้าสิทธิมนุษยชน

1.1.1.7 จัดทำค่ายอาสาเกี่ยวกับสิทธิชุมชน มีการเชิญวิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

1.1.2 งานบริการวิชาการ

1.1.2.1 การเปิดศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคใต้ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

1.1.2.2 การให้ความรู้แก่นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

1.1.3 งานวิจัย (ไม่มีการระบุ)

1.2 ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด

1.1.3 ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน

1.1.3.1 อาจารย์มีภาระงานไม่สามารถทำงานประจำศูนย์ได้ตลอดเนื่องจากมีภาระงาน ควรมีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน

1.1.3.2 ขาดการประชาสัมพันธ์ศูนย์ ฯ ทำให้นักศึกษาและชุมชนไม่สามารถเข้าถึงการบริการ

1.1.3.3 โครงสร้างการบริหารจัดการงบประมาณ ตลอดจนสวัสดิการไม่มีความชัดเจน

1.1.3.4 เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนไม่มีงบประมาณสำหรับลงพื้นที่ในส่วนของการค่าเดินทาง ค่าเลี้ยงดู เบี้ยเลี้ยงเห็นควรปรับให้มีสวัสดิการในการทำงานมากขึ้น

1.1.3.5 วัสดุสำนักงานไม่เพียงพอ

1.2.2 การขับเคลื่อน MOU

1.2.2.1 การทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ประสานงานกับสถาบันอุดมศึกษา มีความซ้ำซ้อน และมีงบประมาณจำกัด ดังนั้นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ภายในพื้นที่ที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อเป็นการระดมทรัพยากรต่าง ๆ เช่น งบประมาณ บุคลากร องค์ความรู้ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิทธิฯ เช่น ยุติธรรมจังหวัด สภานายความ เป็นต้น

1.2.2.2 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขาดงบประมาณสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรม เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงชาวบ้าน ค่าลงพื้นที่ ค่าเบี้ยเลี้ยงวิทยากร หรือการจัดตั้งศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ห้องสมุด ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสรรงบประมาณจากแหล่งอื่น หรือ ต้องใช้งบประมาณส่วนตัว

1.2.2.3 สถาบันอุดมศึกษาขนาดใหญ่สามารถให้ความช่วยเหลือกับประชาชนในการร้องเรียนด้านสิทธิมนุษยชนได้ แต่สถาบันอุดมศึกษาขนาดเล็กทำได้เพียงเป็นศูนย์ศึกษาและประสานงานในการให้ความรู้แก่นิสิตและบุคคลทั่วไป

1.2.2.4 MOU ไม่มีสภาพบังคับ ไม่มีการระบุผู้รับผิดชอบ นโยบายและแผนงาน ไม่มีระบบการติดตามตรวจสอบ นอกจากนี้ MOU ต้องสอดคล้องกับนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง

1.2.3 ข้อจำกัดในการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนในสถาบันอุดมศึกษา

ระดับนโยบาย

การขับเคลื่อนประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา

ระดับการปฏิบัติงาน

1.2.3.1 สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการด้านศูนย์บริการด้านกฎหมายที่ให้บริการประชาชนด้วยตนเอง ดังนั้นจึงไม่ได้ยึดโยงกับภารกิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

1.2.3.2 สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถมีบทบาทในการให้บริการประชาชน เนื่องจากข้อจำกัดของสถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง เช่น อาจารย์ด้านกฎหมายมีไม่มาก ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย หรือความสะดวกในการเข้าถึง ดังนั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรประชาสัมพันธ์ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน

1.2.3.3 ขาดกลไกในการขับเคลื่อน MOU

1.2.3.4 ทศนคติของคนที่มีต่อสิทธิมนุษยชนว่าคนที่ดำเนินการว่าเป็นคนที่มีปัญหา จึงทำให้เกิดความไม่เข้าใจ และคนที่เข้ามาทำงานด้านสิทธิมนุษยชนไม่มาก ทำให้ไม่สามารถสร้างและรักษาค้นทำงานด้านสิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง

1.2.3.5 การดำเนินการเรื่องสิทธิมนุษยชนถูกมองว่าเป็น "งานฝากทำ" และไม่สามารถนำมานับเป็นค่างานเพื่อจัดทำเป็นผลงานตัวชี้วัดรายบุคคลหรือเลื่อนระดับให้สูงขึ้นได้ และต้องใช้งบประมาณส่วนตัวดำเนินการ

1.2.3.6 รายวิชาด้านกฎหมายไม่ได้รับความนิยมนิสิต

1.2.3.7 การติดต่อประสานงานภายในสถาบันอุดมศึกษาล่าช้า เช่น ทำหนังสือเชิญถึงอธิการบดี

1.3 ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต และแนวทางในการแก้ไข

1.3.1 ระดับนโยบาย

การจัดเรียนการสอน

1.3.1.1 ผลักดันระดับนโยบายร่วมกันให้เกิดรายวิชาศึกษาทั่วไปบังคับเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

1.3.1.2 ให้เป็นข้อตกลงระดับนโยบายว่าการดำเนินการในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการวิจัยและทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องของอาจารย์จะเป็นหนึ่งในหน่วยนับผลงานในการประเมินตัวชี้วัดรายบุคคลหรือผลงานการเลื่อนระดับที่สูงขึ้น

งบประมาณ

1.3.1.3 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรหาแหล่งทุนสนับสนุนงบประมาณด้านต่างๆ ให้แก่สถาบันอุดมศึกษา เช่น ทุนวิจัย ทุนสนับสนุนกิจกรรมของนิสิต นักศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน

1.3.2 ระดับปฏิบัติงาน/การดำเนินงาน

1.3.2.1 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรสร้างหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน

1.3.2.2 เสนอจัดตั้งชมรมสิทธิมนุษยชน

1.3.3 ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน

1.3.3.1 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรจัดงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์สิทธิ

1.3.3.2 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรจัดประชาสัมพันธ์ให้ศูนย์สิทธิฯ เช่น social เพื่อให้คนสามารถเข้าถึงและใช้บริการศูนย์ได้

1.3.3.3 เสนอให้มีการจัดตั้งศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากชาวบ้านสามารถเข้าถึงได้ และมักมีปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน อีกทั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณที่สามารถดูแลประชาชนในพื้นที่โดยสอดคล้องในเรื่องสิทธิมนุษยชนได้

1.3.4 การประสานงานเครือข่าย

สร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยุติธรรมจังหวัด และสภาพนาความ

1.3.5 การบริหารจัดการ

1.3.5.1 เห็นควรมีหน่วยงานในระดับจังหวัดที่ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนด้านสิทธิมนุษยชน และสร้างเครือข่ายให้การทำงานมากขึ้น เช่น การจัดหน่วยงานกลางในการจัดงบประมาณ แจกจ่ายไปยังที่ต่าง ๆ แล้วค่อย มีการเวียนกันเป็นเจ้าภาพ และมีการรายงานผลประจำปี

1.3.5.2 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรประสานกับยุติธรรมจังหวัด เพื่อเป็นกลไกในการช่วยเหลือประชาชนในด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ส่วนสถาบันอุดมศึกษาควรเป็นกลไกในเชิงความรู้

1.3.5.3 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเพียงแค่ตรวจสอบและให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชน แต่การดำเนินการจะขึ้นอยู่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงอาจไม่เกิดผลกระทบมากเท่าที่ควร

2. ค้นหาเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ในการดำเนินการร่วมกันในระดับภูมิภาค และแนวทางการทำงานร่วมกัน

ที่ประชุมได้ให้ความเห็นถึงแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ ดังนี้

2.1 ระดับนโยบายรัฐ

2.1.1 ร่วมผลักดันให้เกิดการสร้างความรู้พื้นฐานเรื่องสิทธิมนุษยชนตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 การขับเคลื่อน

- สถาบันอุดมศึกษาขนาดเล็กเน้นเป้าหมายในการสนับสนุนให้ความรู้ จิตสำนึกให้แก่นิสิต นักศึกษา ก่อนที่จะให้บริการกับชุมชน

2.2.1 ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ควรทำงานในรูปแบบการให้การศึกษามากกว่าการทำงานเชิงรุก เช่น การจัดตั้งศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน อาจมีปัญหาภัยความมั่นคง/ทหาร

2.2.2 เน้นการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน (Promote) มากกว่าการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (Protect) โดยสร้างความรู้และความเข้าใจกับนิสิต นักศึกษา

2.2.3 ข้อตกลงความร่วมมือฉบับใหม่ควรสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

2.2.4 ข้อตกลงความร่วมมือฉบับใหม่ควรสอดคล้องกับภาระงานของอาจารย์

2.3 ภาคีเครือข่าย

2.3.1 เสนอให้มีการรวมตัวองค์กรหรือหน่วยงานที่มีลักษณะงานใกล้เคียงมาบูรณาการงานร่วมกัน โดยการตั้งศูนย์ประสานงาน

3. การยกย่องเชิดชูเกียรติที่ขอตกลงความร่วมมือร่วมกันระดับภูมิภาค

สถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มภาคใต้ได้ยกย่องเชิดชูเกียรติที่ขอตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานฉบับใหม่เพื่อให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณา ก่อนส่งให้ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มภาคใต้ให้ความเห็นชอบร่วมกัน ก่อนจัดพิธีลงนามในปีงบประมาณ 2562 โดยมีรายละเอียดดังนี้

(ร่าง)

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

ระหว่าง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ/สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

และสถาบันอุดมศึกษา.....ระบุหน่วยงานของสถาบันอุดมศึกษา.....

เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ทำขึ้น ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่.....ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดย.....ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ/ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ/ รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ เรียกว่า “คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ/ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” ฝ่ายหนึ่ง กับ.....โดย.....ซึ่งในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้เรียกว่า “.....” อีกฝ่ายหนึ่ง โดยมี.....ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ/ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และ.....เป็นสักขีพยานในนาม.....

หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๕) ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๕) และมาตรา ๒๗ ได้กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนและร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้ และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน โดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เล็งเห็นความสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีบทบาทสำคัญยิ่งในการบริการทางวิชาการแก่สังคม ทั้งการให้คำปรึกษา ศึกษา วิจัย การให้บริการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงได้ร่วมกับ.....จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อนำความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนไปพัฒนาเผยแพร่ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการ การวิจัยและการศึกษาเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และสามารถพัฒนาและประยุกต์ใช้วิชาการให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมในด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ให้มีความสมบูรณ์และมีพลวัตที่สอดคล้องกับชีวิตความเป็นจริงของท้องถิ่น

๒. ร่วมกันดำเนินกิจกรรมในด้านการบริการวิชาการ เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจและรณรงค์เกี่ยวกับนโยบายด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เสริมสร้างและพัฒนากระบวนการเรียนรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน โดยแสวงหาความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ของสังคมในและนอกพื้นที่

๓. เพื่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทั้งสองฝ่ายและส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนโดยผ่านประสบการณ์จากกรณีที่เกิดขึ้นจริงทั้งในและนอกพื้นที่

๔. ร่วมกันดำเนินการอย่างใกล้ชิดเพื่อประสานงานในลักษณะเครือข่ายความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อรับเรื่องร้องเรียนและให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับประชาชนผู้ถูกละเมิดสิทธิ

ข้อตกลงความร่วมมือ

การดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ/สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และ.....จะให้ความร่วมมือและสนับสนุนซึ่งกันและกันตามกรอบภารกิจและอำนาจหน้าที่ของตน และให้การดำเนินงานภายใต้ข้อตกลงนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การประเมินภาระงานของบุคลากรภายในสถาบันอุดมศึกษา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การจัดให้มีการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ นำไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

๒. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเพื่อสร้างและพัฒนากระบวนการเรียนรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปกป้องสิทธิของตนเองและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง

๓. การส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาดำเนินการวิจัย บริการวิชาการด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ร่วมกัน เพื่อสะท้อนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในพื้นที่และนำมาวิเคราะห์หาแนวทางและผลักดันในการแก้ปัญหาร่วมกัน

๔. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสิทธิมนุษยชนและส่งเสริมให้อาจารย์ นิสิต นักศึกษา และเจ้าหน้าที่ได้รับความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน ผ่านประสบการณ์จริงในพื้นที่ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและประเทศชาติ

๕. การส่งเสริมประสบการณ์วิชาชีพ/ สหกิจศึกษา ของนิสิต นักศึกษา ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือองค์กรเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและประสบการณ์ในการทำงานด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสามารถนำความรู้มาพัฒนาตนเองและสังคมต่อไป

๖. การสร้างพื้นที่ความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชนในทุกภาคส่วนในการส่งเสริม ปกป้องและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภาคใต้

๗. การพัฒนาหรือขยายเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่

๘. การประสานเพื่อผลักดันนโยบายเกี่ยวกับประเด็นสิทธิมนุษยชนในพื้นที่เสนอต่อรัฐบาล

ข้อตกลงความร่วมมือนี้ มีผลบังคับนับแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป และให้มีกำหนดระยะเวลา ๓ ปี ทั้งนี้ หน่วยงานทั้ง...ฝ่าย อาจพิจารณาและตกลงปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขเพิ่มเติมข้อตกลงความร่วมมือนี้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมก็ได้ โดยให้จัดทำเป็นบันทึกข้อตกลงแนบท้ายบันทึกข้อตกลงนี้ และ

หากฝ่ายใดประสงค์จะยกเลิกก็สามารถทำได้ โดยแจ้งเหตุอันควรเป็นลายลักษณ์อักษรให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ได้ทำขึ้นเป็นสองฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกัน หน่วยงานทั้ง.....ฝ่าย ได้อ่านและเข้าใจข้อความตลอดโดยละเอียดแล้ว เห็นถูกต้องตามวัตถุประสงค์ จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าพยานเป็นสำคัญ โดยให้เก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงนาม ณ วันที่.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ประธาน กสม./เลขาธิการ กสม./รองเลขาธิการ กสม.
ในนาม.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ในนาม.....

ลงชื่อ.....
(.....)

.....

พยาน

ลงชื่อ.....
(.....)

.....

พยาน

ทั้งนี้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ไม่ได้กำหนดอายุความร่วมมือไว้ โดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเสนอผลจากการดำเนินโครงการในครั้งนี้ออกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อไป หากเห็นชอบจะประสานเพื่อกำหนดจัดพิธีลงนามต่อไปในปีงบประมาณ 2562 ต่อไป

สรุปความเชื่อมโยงจากการถอดบทเรียนและการวางแผนการทำงานร่วมกัน และพิธีปิดโครงการ

โดย นายโสพล จริงจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายโสพล จริงจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวขอบคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ได้เข้าร่วมให้ข้อเสนอแนะในครั้งนี้ ในส่วนของการผลักดันและขับเคลื่อนระดับนโยบาย ในอดีตคณะกรรมการการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เคยมี MOU กับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เมื่อปี 2548 ซึ่งสิ้นอายุความร่วมมือแล้วโดยมีรายละเอียดโดยย่อคือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับผิดชอบในด้านงบประมาณ และคณะกรรมการการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรับผิดชอบในด้านวิชาการและผลักดัน ร่วมกันซึ่งอาจจะนำมาทบทวนใน MOU ให้เกิดการผลักดันเป็นนโยบายจากส่วนกลางอีกครั้ง ปัจจุบันการสอน ในเรื่องสิทธิมนุษยชนในสายสังคมศาสตร์มีการสอนตามความเข้าใจและตีความของผู้สอนไม่เป็นไปในทิศทาง เดียวกัน หรืออาจเป็นความผิดพลาดตั้งแต่ พระราชบัญญัติคณะกรรมการการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ไม่ได้กำหนดคำนิยามในเรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นเรื่องนามธรรมยากต่อการที่จะทำให้เป็นรูปธรรม โดยในส่วนของการทำงานกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทางสำนักงานคณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติขอรับปากว่าจะไปดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดเป็นนโยบายผลักดันในเรื่องสิทธิมนุษยชน ต่อไปยังสถาบันอุดมศึกษา

ในส่วนของงบประมาณ ส่วนตัวอยากให้คิดว่าเป็นปัญหา เพราะงบประมาณเป็นงบรายจ่าย ของทั้งประเทศ ซึ่งเป็นก้อนเดียวกันทั้งประเทศ เพียงแค่มีเจ้าภาพรับผิดชอบเป็นหน่วยเบิกจ่ายที่ต่างกัน ล้วนนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติด้วยกันทั้งสิ้น อยากให้คิดร่วมกันใหม่คือการใช้งบประมาณผ่าน หน่วยงานใดไม่ใช่ว่าปัญหาแต่ทำเพื่อเป้าหมายเดียวกันตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน ต้องมีเป้าหมาย ร่วมกัน ต้องวางแผนร่วมกันแบ่งหน้าที่กัน อยากให้สถาบันอุดมศึกษาแจ้งว่าต้องการให้คณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สนับสนุนอย่างไร เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าของการมีอยู่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจของคนในประเทศ

การจัดตั้งศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค ซึ่งก่อตั้งมาให้เกิดความ เข้มแข็งในภูมิภาค ซึ่งช่วงแรกมีรูปแบบการจัดตั้งคือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสำรวจความพร้อม และมีนโยบายร่วมกันจัดตั้งศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคและจัดสรรงบประมาณ ส่วนหนึ่งนำมาบริหารจัดการ โดยในปัจจุบันมีจำนวน 5 แห่ง ในแต่ละภูมิภาคแล้ว แต่ก่อนหน้านี้ ในอดีต เคยมีประเด็นการถกเถียงเมื่อหลายปีที่แล้วว่าบทบาทและอำนาจหน้าที่ของศูนย์ศึกษาฯ ในการรับเรื่องร้องเรียน จะมีขอบเขตเพียงใด ซึ่งต่อมามีข้อสรุปให้มหาวิทยาลัยเป็นเพียงทางผ่านในการส่งต่อเรื่องร้องเรียนมายัง สำนักงาน กสม. ในอนาคตจากการที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.2560 กำหนดให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดูแลร้องเรียน และเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวล กฎหมายอาญา มีความพยายามในการแต่งตั้งอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยบางส่วนที่เป็นที่ตั้ง ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถเบิกค่าใช้จ่าย ในการลงพื้นที่ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนได้อาจทำให้ปัญหาเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ศึกษาและประสานงานด้าน สิทธิมนุษยชนหมดไป ทั้งนี้หากมหาวิทยาลัยใดประสงค์จัดตั้งศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ในสถาบันอุดมศึกษาก็สามารถเสนอไปยังสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายโสพล จริงจิตรฯ ยังกล่าวอีกว่าการจัดโครงการในครั้งนี้สิ่งสำคัญคือการได้เครือข่าย ประชาคมมหาวิทยาลัยที่มีเป้าหมายการทำงานร่วมกันขับเคลื่อนงานร่วมกันทั่วประเทศ ผลการดำเนินงานจาก โครงการนี้อาจเป็นเพียงจุดเริ่มต้นที่เป็นก้าวสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและ การเคลื่อนไหวทางสังคม และในอนาคต MOU ระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสถาบันอุดมศึกษา จะมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ต่อจากนี้ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาทุกท่านและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการ

สิทธิมนุษยชนแห่งชาติอาจต้องรับภาระงานบางเรื่องไปจัดการต่อ และกลับไปจัดทำแผนปฏิบัติการของแต่ละสถาบันอุดมศึกษานำมาหารือร่วมกันกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อแบ่งหน้าที่และหารือถึงจุดเชื่อมที่จะสนับสนุนทรัพยากรร่วมกัน ตลอดจนบูรณาการร่วมกันกลายเป็นเครือข่ายนักวิชาการกลุ่มใหญ่ที่สุดของประเทศไทยที่ขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชน ฉะนั้นการเชื่อมโยงกับเครือข่ายในเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งจำเป็น ขอเสนอให้มีการหารือร่วมกันอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

สุดท้ายผมมีความรู้สึกยินดีและขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ทุกท่านให้ความร่วมมือในโครงการนี้ และหวังว่าต่อไปจะมีโอกาสพบกันอีกครั้ง อย่างไรก็ตามสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องดำเนินการสรุปผลและเรียงลำดับขั้นตอนการขับเคลื่อนงานต่อไปโดยอาจจะเริ่มที่การผลักดันกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาครับ ขอขอบคุณครับ

ภาคผนวก

รายชื่อผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 50 แห่ง ที่เข้าร่วมโครงการ

ลำดับ	ชื่อมหาวิทยาลัย	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	คณะ/กลุ่มงาน/ฝ่าย	โทรศัพท์
สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					
1	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติบดี ไยพูล	คณบดี	คณะนิติศาสตร์	0815455545
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	อาจารย์กนกพล สมวงศ์	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0899239662
		นายจิรเดช ประเสริฐศรี	อาจารย์	สาขาวิชานิติศาสตร์	0817254514
3	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	นายพรรคเพชร ขายทวีป	คณบดี	คณะนิติศาสตร์	0817187109
		ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.อภิรักษ์ ศรีศิริ	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ	คณะนิติศาสตร์	0896914387
4	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	อาจารย์ภัทรภร สถุขสมบัติ	อาจารย์	สำนักวิทยบาลศาสตร์	0852619777
5	มหาวิทยาลัยนครพนม	อาจารย์เจษฎา ไชยดา	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0889928038
6	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชิงชาญ จงสมชัย	คณบดี	วิทยาลัยการเมือง การปกครอง	0807445802
		อาจารย์จินตนา เมืองแมน	รองคณบดีฝ่ายประกันคุณภาพ	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	0815439560
		อาจารย์ปฤถะ เทพนรินทร์	อาจารย์	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	0918631919
7	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์นฤชิต แสนปากดี	รักษาการคณบดี	คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	0956587104
		อาจารย์โกสินทร์ อัดโสภณ	อาจารย์	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	0945355296
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	ดร.सानนท์ ด้านภักดี	อาจารย์	คณะรัฐศาสตร์	0816699563
		ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ธิดารัตน์ เหล่าคมพญาจารย์	อาจารย์	คณะรัฐศาสตร์	0807683623
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	อาจารย์จันทร์เพ็ญ เกตสำโรง	อาจารย์		0884774822
		อาจารย์สิริกร บุญสังข์	อาจารย์	โปรแกรมพัฒนาสังคม	0816861155

เอกสารสรุปผลโครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กิจกรรม การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา กิจกรรมย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน
ระหว่างวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ ห้องประชุม ไมเคิล 1 โรงแรมไมเคิล ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ

10	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	อาจารย์พิทักษ์ ธรรมะ	คณบดีคณะนิติศาสตร์	คณะนิติศาสตร์	
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	อาจารย์ศักดิ์สิทธิ์ ฆารเลิศ	อาจารย์	สาขาวิชารัฐศาสตร์	0898438113
12	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	ดร.จุไรรัตน์ อางแก้ว	ผู้ช่วยอธิการบดี		0857479359
		อาจารย์ณัฏชา สมจันทร์	รองคณบดี	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	0956701619
13	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	- ไม่ส่งผู้แทนเข้าร่วม -	-	-	-
14	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	- ไม่ส่งผู้แทนเข้าร่วม -	-	-	-
15	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	นายบุญทัน พาหา	อาจารย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	0902874904
		นายภาคภูมิ ไตรศิริวานิชย์	อาจารย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	0844019888
16	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	อาจารย์ชัยมงคล ศิริวารินทร์	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0800667490
		อาจารย์พงษ์ธร แสงสี	อาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0806098503
17	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	อาจารย์ไวกุณฐ์ ครอบยุทธ์	ผู้ช่วยอธิการบดี	คณะนิติศาสตร์	0898453002
		อาจารย์ชาญชัย พิระภาณุรักษ์	รองคณบดี	คณะนิติศาสตร์	0819974955
สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้					
18	มหาวิทยาลัยทักษิณ	นายศรุต จุ่มมณี	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกฎหมาย	มหาวิทยาลัยทักษิณ	0864789500
		อาจารย์เอกราช สุวรรณรัตน์	อาจารย์	มหาวิทยาลัยทักษิณ	0824287980
19	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	อาจารย์ศรัณ เนื่อน้อย	รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา	คณะวิทยาการจัดการ	0868992725
		อาจารย์พรทิพย์ มานพคำ	อาจารย์	สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	0813307060 /0623626446
20	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	นางสาวทวีพร คงแก้ว	หัวหน้าสาขาวิชา นิติศาสตร์	คณะนิติศาสตร์	0896806822
21	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	ว่าที่ร้อยตรีหญิงณัฏชา ยิ่งนกร	รองคณบดี	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0895200053
22	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	- ไม่ส่งผู้แทนเข้าร่วม -	-	-	-

เอกสารสรุปผลโครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กิจกรรม การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา กิจกรรมย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน
ระหว่างวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ ห้องประชุม ไมเคิล 1 โรงแรมไมเคิล ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ

23	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	นางสาวอารยา ธนวรโกมล	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0815534286
		นายอาร์ฟ มะกะ	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0863726624
24	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	นางสาวกรณิภา ศรีวรรเดชไพศาล	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0946951914
25	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	นายอนุรัตน์ แพนสกุล	ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม	สำนักศิลปะและวัฒนธรรม	0815699444
		อาจารย์สมชาย บุญคงมาก	อาจารย์	คณะนิติศาสตร์	0849167515
26	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มงคล มาลาيارม	รองอธิการบดีฝ่ายกฎหมายและบริการทางวิชาการ		0833997648
		อาจารย์สุทธิชัย งามชื่นสุวรรณ	รองคณบดีคณะนิติศาสตร์	คณะนิติศาสตร์	0898766862
ภาคเหนือ					
27	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อาจารย์ ดร. อารตี อุตุทธคร	อาจารย์	คณะสังคมศาสตร์	0831772454
		อาจารย์สุธาสินี สุภา	หัวหน้าศูนย์บริการวิชาการทางกฎหมาย	คณะนิติศาสตร์	0955957549
28	มหาวิทยาลัยพายัพ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.เขตไท ลังการ์พินธุ์	อาจารย์	คณะนิติศาสตร์	0819606580
		นางมยุรี ยาวีลาศ	ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด	สำนักหอสมุด	0817160355
29	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	อาจารย์นิมิตร วุฒินันท์	หัวหน้าภาควิชานิติศาสตร์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0946033388
		อาจารย์ณัฐ นารินทร์	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0837092445
30	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	อาจารย์นพชัย พองอิสระ	อาจารย์	สำนักวิชาสังคมศาสตร์	0818684100
31	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	- ไม่ส่งผู้แทนเข้าร่วม -	-	-	-
32	มหาวิทยาลัยนเรศวร	อาจารย์กิตติรญา รัตนมณี	อาจารย์	คณะนิติศาสตร์	0956978866
33	มหาวิทยาลัยพะเยา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัญย์กัญญา ใจการวงศ์สกุล	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ	คณะนิติศาสตร์	0892236575
		ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม งามเมืองสกุล	อาจารย์	คณะนิติศาสตร์	0896359938
		ดร.วิมลเรขา ศิริชัยวารรณ	อาจารย์	คณะนิติศาสตร์	0949348934

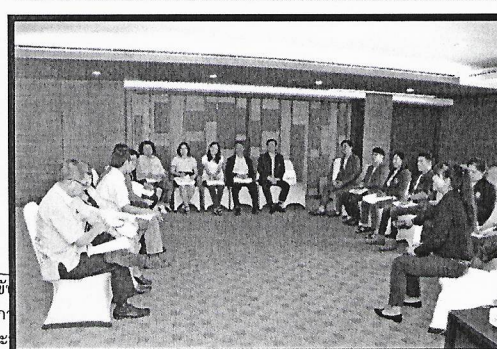
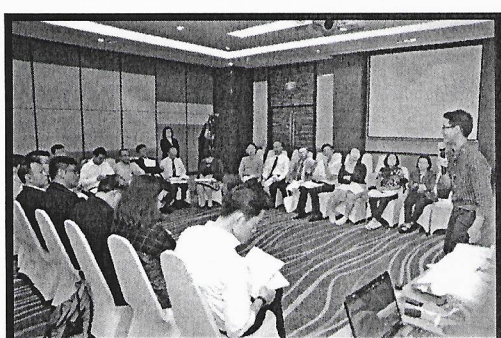
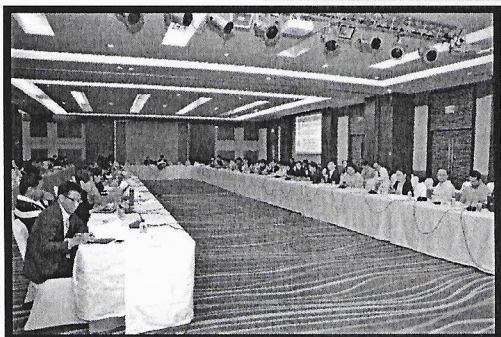
เอกสารสรุปผลโครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กิจกรรม การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา กิจกรรมย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน
ระหว่างวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ ห้องประชุม ไมดาส 1 โรงแรมไมด้า ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ

34	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	- ไม่ส่งผู้แทนเข้าร่วม -	-	-	-
35	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	ดร.สุรศักดิ์ บุญเทียน	ประธานโปรแกรมพัฒนาสังคม	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0815968726
		นายภูริณัฐร์ โชติวรรณ	อาจารย์โปรแกรมพัฒนาสังคม	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0897483368
36	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สุวรรณา	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ		0898586605
		ดร.ไพศาล เครือแสง	หัวหน้าสาขารัฐศาสตร์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0876589823
		อ.วรวิทย์ นพแก้ว	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0982877198
37	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	อาจารย์อมฤต วุ่นพุลสมบัติ	อาจารย์สาขาวิชารัฐศาสตร์	สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยการ จัดการและพัฒนาท้องถิ่น	0879394569
38	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	อาจารย์ธิดารักษ์ ลือชา	รองคณบดีฝ่ายบริหาร		0933364465
		อาจารย์มนัสนันท์ ปิ่นพิทักษ์	ประธานสาขาวิชานิติศาสตร์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0870702400
39	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	อาจารย์จาตุรนต์ วรรณนวล	อาจารย์	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0816474890
40	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์	อาจารย์เอกฤทัย ฉัตรชัยเดช	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0816881430
ภาคกลาง (รวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันตก)					
41	มหาวิทยาลัยบูรพา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์โอฬาร ถิ่นบางเตียว	อาจารย์	คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	0816836901
		นายธัช ชันประพนธ์	เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการพิเศษ	คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	0878111918
42	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	อาจารย์สมชาย เจริญกิจ	รองผู้อำนวยการ สถาบันวิจัย และพัฒนา/ประธานสาขาวิชา นิติศาสตร์	สาขาวิชานิติศาสตร์	0948597129
		อาจารย์ณัฏฐ์ดนัย ไค่นุ่นภา	รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัย และพัฒนา	สาขาวิชานิติศาสตร์	0968581488
43	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์	รองอธิการบดี		0988964515
		อาจารย์อรรพรรณ ต่านวราวิจิตร	อาจารย์	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0890184440

เอกสารสรุปผลโครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กิจกรรม การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา กิจกรรมย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน
ระหว่างวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ ห้องประชุม ไมดาส 1 โรงแรมไมด้า ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ

44	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	- ไม่ส่งผู้แทนเข้าร่วม -	-	-	-
45	มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธาตรี มหันตรัตน์	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ และกฎหมาย		0813790031
		นายณรินทร์ อุ่นแก้ว	อาจารย์	สาขาวิชานิติศาสตร์	0979215080
46	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	นางสาวศิริินทร์ อินทวิชะ	อาจารย์	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0866625629
47	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์	อาจารย์สราวุธ อิศรานวัฒน์	รองคณบดีคณะเทคโนโลยี อุตสาหกรรม	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	0859999895
48	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	อาจารย์กัณติทัต การเจริญ	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการและ วิจัย	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0867887782
		อาจารย์ธนาวัฒน์ กันภัย	ผู้ช่วยคณบดีฝ่าย ประชาสัมพันธ์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0896018453
49	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ใน พระบรมราชูปถัมภ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิสา พักตรวิไล	ผู้ช่วยอธิการบดี	กองพัฒนานักศึกษา	0818398196
		ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาทิตยา เป้นัญญานนท์	หัวหน้างานวิชาศึกษาทั่วไป	สำนักวิชาศึกษาทั่วไป	0816150632
		ดร.สุภารัตน์ คำเพราะ	รองหัวหน้างานวิชาศึกษาทั่วไป	สำนักวิชาศึกษาทั่วไป	0957369212
		อาจารย์กานต์มณี ไวยครุฑ	อาจารย์	สำนักวิชาศึกษาทั่วไป	0989869343
50	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	อาจารย์หม่อมหลวงปริญญญา จรูญโรจน์	อาจารย์ สาขาวิชารัฐ ประศาสนศาสตร์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	0818701885
		อาจารย์ ดร. ปัทมา จรูญโรจน์ ณ อยุธยา	อาจารย์พิเศษ		0818701885

รูปภาพประกอบโครงการ

ฝ่ายเพื่อชี
รมย่อย ก
ห้องประ

ประเมินผลโครงการ จากแบบสอบถาม

การประเมินผล

โครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญ

ตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กิจกรรมที่ 2 การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา

การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน

เมื่อวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2561

ณ ห้องประชุม ไมเคิล 1 โรงแรมไมเคิล ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพมหานคร

การจัดโครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญ ตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กิจกรรมที่ 2 การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกันเมื่อวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ ห้องประชุม ไมเคิล 1 โรงแรมไมเคิล ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น 78 คน โดยมี ผู้ส่งแบบประเมิน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 96.23 เป็นชายจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 53.70 เป็นหญิง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 46.30 โดยส่วนใหญ่มีอายุประมาณ 31-40 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 38.89 และเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยมากที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 94.44 และเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 โดยส่วนใหญ่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยทางภาคเหนือจำนวน 15 คน คิดเป็น ร้อยละ 27.78 สรุปความคิดเห็นและความพึงพอใจได้ ดังนี้

ที่	ประเด็นความเห็น	ระดับความเห็น / ระดับความพึงพอใจ					ระดับความพึงพอใจ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
๒.๑	ด้านการอำนวยความสะดวก/รูปแบบการจัดกิจกรรม						มาก
	- ความเหมาะสมด้านการอำนวยความสะดวก การลงทะเบียน	42.59	55.56	1.85	-	-	มาก
	- ความเหมาะสมด้านสถานที่ จัดกิจกรรม	38.89	55.56	5.56	-	-	มาก
	- ความเหมาะสมด้านอาหารว่าง และอาหารกลางวัน	35.19	53.70	11.11	-	-	มาก
	- ความเหมาะสมด้านรูปแบบและขั้นตอน ในการจัดกิจกรรม	31.48	61.11	7.41	-	-	มาก
	- ความพึงพอใจการจัด กิจกรรมโดยภาพรวม	31.48	57.41	11.11	-	-	มาก

เอกสารสรุปผลโครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กิจกรรม การประสานความร่วมมือกับสถาบันศึกษากิจกรรมย่อย การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน
ระหว่างวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ ห้องประชุม ไมเคิล 1 โรงแรมไมเคิล ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ

ที่	ประเด็นความเห็น	ระดับความเห็น / ระดับความพึงพอใจ					ระดับความพึงพอใจ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
๒.๒	ภาพรวมการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือที่ผ่านมา เป้าหมาย ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการโดย เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ						มาก
	- ความรู้ความเข้าใจ และความคาดหวัง <u>ก่อน</u> เข้าร่วมกิจกรรม	11.11	57.41	27.78	3.70	-	มาก
	- ความรู้ความเข้าใจ และความคาดหวัง <u>หลัง</u> เข้าร่วมกิจกรรม	29.63	62.96	7.41	-	-	มาก
	- ความเหมาะสมของเนื้อหาและรูปแบบในการอภิปราย	20.37	72.22	7.41	-	-	มาก
	- ความรู้ที่ได้รับมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้	22.22	74.07	3.70	-	-	มาก
	- ความเหมาะสมด้านการให้คำแนะนำ/ ตอบข้อซักถามของวิทยากร	22.22	68.52	9.26	-	-	มาก
๒.๓	ถอดบทเรียน ปัญหาและอุปสรรค จากการดำเนินการ MOU ที่ผ่านมาและแนวทางการดำเนินงานในลักษณะหุ้นส่วนต่อไป						มาก
	- ความรู้ความเข้าใจ และความคาดหวัง <u>ก่อน</u> เข้าร่วมกิจกรรม	18.52	44.44	33.33	3.70	-	มาก
	- ความรู้ความเข้าใจ และความคาดหวัง <u>หลัง</u> เข้าร่วมกิจกรรม	37.04	55.56	7.41	-	-	มาก
	- ความเหมาะสมของเนื้อหาและรูปแบบในการอภิปราย	24.07	72.22	3.70	-	-	มาก
	- ความรู้ที่ได้รับมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้	31.48	62.96	5.56	-	-	มาก

ที่	ประเด็นความเห็น	ระดับความเห็น / ระดับความพึงพอใจ					ระดับความพึงพอใจ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	- ความเหมาะสมด้านการให้คำแนะนำ/ ตอบข้อซักถามของวิทยากร	22.22	70.37	7.41	-	-	มาก
๒.๔	แบ่งกลุ่มย่อยตามภูมิภาค ค้นหาเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ในการดำเนินการร่วมกันในระดับภูมิภาค และแนวทางการทำงานร่วมกัน และยกράงบันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกันระดับภูมิภาค						มาก
	- ความรู้ความเข้าใจ และ ความคาดหวังก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	9.26	55.56	33.33	1.85	-	มาก
	- ความรู้ความเข้าใจ และ ความคาดหวังหลังเข้าร่วมกิจกรรม	29.63	61.11	9.26	-	-	มาก
	- ความเหมาะสมของเนื้อหา และรูปแบบในการอภิปราย	29.63	62.96	7.41	-	-	มาก
	- ความรู้ที่ได้รับมีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้	27.78	62.96	9.26	-	-	มาก
	- ความเหมาะสมด้านการให้คำแนะนำ/ ตอบข้อซักถามของวิทยากร	27.78	61.11	11.11	-	-	มาก
๒.๕	นำเสนอผลกลุ่มย่อย ถอดบทเรียน ปัญหาและอุปสรรค แผนงานระดับภูมิภาค และร่างบันทึกข้อตกลงจากการหารือร่วมกัน วันที่นัดหมายลงนาม และสรุปความเชื่อมโยงจากการถอดบทเรียนและการวางแผนการทำงานร่วมกัน						มาก
	- ความรู้ความเข้าใจ และ ความคาดหวังก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	9.26	53.70	33.33	3.70	-	มาก
	- ความรู้ความเข้าใจ และ ความคาดหวังหลังเข้าร่วมกิจกรรม	38.89	53.70	7.41	-	-	มาก
	- ความเหมาะสมของเนื้อหา และรูปแบบในการอภิปราย	33.33	57.41	9.26	-	-	มาก

ที่	ประเด็นความเห็น	ระดับความเห็น / ระดับความพึงพอใจ					ระดับความพึงพอใจ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	- ความรู้ที่ได้รับมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้	38.89	53.70	7.41	-	-	มาก
	- ความเหมาะสมด้านการให้คำแนะนำ/ ตอบข้อซักถามของวิทยากร	35.19	55.56	9.26	-	-	มาก

1. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อการอำนวยความสะดวก/รูปแบบการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ดังนี้

- 1.1 ด้านความเหมาะสมด้านการอำนวยความสะดวกการลงทะเบียนอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 55.56
- 1.2 ด้านความเหมาะสมด้านสถานที่จัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 55.56
- 1.3 ด้านความเหมาะสมด้านอาหารว่างอาหารกลางวัน และอาหารเย็นอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.70
- 1.4 ด้านความเหมาะสมด้านรูปแบบและขั้นตอนในการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 61.11
- 1.5 ด้านความพึงพอใจการจัดกิจกรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 57.41

2. ผู้เข้าร่วมมีความพึงพอใจต่อภาพรวมการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือที่ผ่านมา เป้าหมาย ผลผลิตและผลลัพธ์ ของโครงการโดย เลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอยู่ในระดับมาก ดังนี้

- 2.1 ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 57.41
- 2.2 ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 62.96
- 2.3 ผู้เข้าร่วมเห็นว่าเนื้อหาและรูปแบบในการอภิปรายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 72.22
- 2.4 ผู้เข้าร่วมได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 74.07
- 2.5 ผู้เข้าร่วมเห็นว่าการให้คำแนะนำ/ตอบข้อซักถามของวิทยากรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 68.52

3. ผู้เข้าร่วมมีความพึงพอใจต่อถอดบทเรียน ปัญหาและอุปสรรค จากการดำเนินการ MOU ที่ผ่านมาและแนวทางการดำเนินงานในลักษณะหุ้นส่วนต่อไป อยู่ในระดับมาก ดังนี้

3.1 ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.44

3.2 ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 55.56

3.3 ผู้เข้าร่วมเห็นว่าเนื้อหาและรูปแบบในการอภิปรายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 72.22

3.4 ผู้เข้าร่วมได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 62.96

3.5 ผู้เข้าร่วมเห็นว่าการให้คำแนะนำ/ตอบข้อซักถามของวิทยากรมีความเหมาะสมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 70.37

4. ผู้เข้าร่วมมีความพึงพอใจต่อแบ่งกลุ่มย่อยตามภูมิภาค ค้นหาเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ในการดำเนินการร่วมกันในระดับภูมิภาค และแนวทางการทำงานร่วมกัน และยกร่าง บันทึกข้อตกลงความร่วมมือร่วมกันระดับภูมิภาคอยู่ในระดับมาก ดังนี้

4.1 ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 55.56

4.2 ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 61.11

4.3 ผู้เข้าร่วมเห็นว่าเนื้อหาและรูปแบบในการอภิปรายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 62.96

4.4 ผู้เข้าร่วมได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 62.96

4.5 ผู้เข้าร่วมเห็นว่าการให้คำแนะนำ/ตอบข้อซักถามของวิทยากรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 61.11

5. ผู้เข้าร่วมมีความพึงพอใจต่อนำเสนอผลกลุ่มย่อย ถอดบทเรียน ปัญหาและอุปสรรค แผนงานระดับภูมิภาค และร่างบันทึกข้อตกลงจากการหารือร่วมกัน วันที่นัดหมายลงนาม และสรุปความเชื่อมโยงจากการถอดบทเรียนและการวางแผนการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับมาก ดังนี้

5.1 ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.70

5.2 ผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.70

5.3 ผู้เข้าร่วมเห็นว่าเนื้อหาและรูปแบบในการอภิปรายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 57.41

5.4 ผู้เข้าร่วมได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.70

5.5 ผู้เข้าร่วมเห็นว่าการให้คำแนะนำ/ตอบข้อซักถามของวิทยากรมีความเหมาะสม
อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 55.56

ผู้เข้าร่วมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อโครงการพัฒนาและประสานความร่วมมือกับ
เครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนประเด็นสำคัญตามยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กิจกรรมที่ 2
การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา

1. ผู้เข้าร่วมเห็นว่า ควรมีการประสานงานเชิงนโยบายระหว่างผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษา
สำนักงาน กสม. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์และผลลัพธ์การลงนาม MOU

2. เห็นว่าถ้าสามารถทำได้ตามที่มีการพูดคุยกันไว้จะมีประโยชน์กับทุกฝ่ายอย่างมาก และมีคุณค่า
ต่อการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติ

3. เห็นว่าภาพรวมการจัดกิจกรรมดี และเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วม

4. สำนักงาน กสม. ควรมีการจัดกิจกรรมในลักษณะเช่นนี้อีกอย่างต่อเนื่องต่อไป

5. ควรจัดกิจกรรมเพียง 1 วัน

6. ควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับช่วงเวลาในการจัดทำแผนงบประมาณของแต่ละมหาวิทยาลัย
เพื่อบรรจุกิจกรรมในการดำเนินการร่วมกันตามบันทึก MOU ในแผนงบประมาณของแต่ละมหาวิทยาลัย

.....